Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 116 (5107)
24 МАЙ 1983 й.
СЕШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлади.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ПАРТИЯ БИЛАН ДАВЛАТНИНГ ЎН БИРИНЧИ ВА ЎН ИККИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИКЛАРДАГИ МАРКАЗИЙ ВАЗИФАСИ—ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОБЛЕМАСИНИ ҲАЛ ЭТИШГА ҲАР БИР РЕСПУБЛИКА, ЎЛКА, ОБЛАСТЬ, РАЙОН, ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИНГ ҲАР БИР ТАРМОҒИ, ШАҲАР ВА ҚИШЛОҚДАГИ БАРЧА МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИ ИМКОНИ БОРИЧА КЎПРОҚ ҲИССА ҚЎШИШИДАН ИБОРАТ.

(КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми қароридан).

ЗАВОДНИНГ ЯНГИ ЦЕХИ

Тошкентдаги тажриба-механика экскаватор ремонти заводининг Андижон, Қўқон, Гулистон, Самарқандда жойлашган анчагина филиаллари бор. Яқинда яна бир бўлинма пайдо бўлди. Завод ишчилари бу бўлинмага, яъни корхона ёрдамчи хўжалигига иштиёқ билан боришади. У пойтахт областидаги Навоий колхози далаларида жойлашган.

— Ўтган йили, КПСС Марказий Комитетининг май Пленумидан кейин, — дейди корхона партия бюроси секретари Ж. Алдамжаров, — саккиз гектарли ер участкаси ажратиб берилди. Ҳозир бу жой жуда ўзгариб кетган. Бу ерда молхона, қўйхона қурилди, асфальт йўл ётқизилди. 140 тага яқин қўй, 50 та бузоқ боқиляпти.

Кўкламда 3 гектар ерга жўхори ва жавдар сепилди. 50 тонна ҳажмли силос ўрасини қуриш ишлари ниҳоясига етказиляпти. Минг туп мевали дарахт — олма, олхўри, гилос, олча кўчатлари ўтқазилди. Яқин кунларда завод асаларичилари мавсумни бошлайдилар. Бу ерда 120 та асалари оиласини жойлаштириш режалаштирилган.

Қишлоқ хўжалик мутахассислари ишга олиняпти. Бу ерда зоотехник, ветеринария врачи, чўпонлар, далачилик, боғдорчилик, сабзавотчилик мутахассислари ишлашяпти.

— Бугун бизнинг бош вазифамиз, — дейди Ж. Алдамжаров, — моллар подасини боқиш ва кўпайтириш бўйича тажриба орттириш, далалар ва боғларда агротехника ишларини ўтказишдан иборат. Ўйлаймизки, завод ишчиларининг умумий овқатланиш дастурхонига ёрдамчи хўжалик маҳсулотлари келтириладиган кун узоқ эмас.

КПСС Марказий Комитети май (1982 йил) Пленуми қарорлари амалда

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ—УМУМХАЛҚ ИШИ

САЛМОҚЛИ ҲИССА

Қ. П. ДУДИН,
Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг иккинчи секретари.

КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми қарорлари, партия томонидан илгари сурилган Озиқ-овқат программаси инсон бахт-саодати тўғрисида, совет кишилари турмушининг ҳамма жиҳатларини янада яхшилаш тўғрисида КПСС доимий ғамхўрлигининг янги, ёрқин далили бўлди.

Партия мамлакатнинг ривожланган иқтисодий потенциалини ҳисобга олиб, ғоят қисқа муддат ичида аҳолини барча турдаги озиқ-овқат маҳсулотлари билан узлуксиз таъминлаш вазифасини қўйди.

Республика Озиқ-овқат программасини амалга ошириш ишида Тошкент меҳнат коллективлари кўп иш қилмоқдалар. Шаҳарликлар колхоз ва совхозларга оталиқ ёрдами кўрсатишяпти, қишлоқ хўжалигига юксак унумли техника етказиб берилмоқда. Шу беш йилликнинг ўтган йилларидагина шаҳар корхона ва ташкилотларининг коллективлари республиканинг оталиқдаги хўжаликларига 15 миллион сўмлик ёрдам кўрсатдилар. Шу жумладан 9 миллион сўми муҳим тармоқ — чорвачиликни ривожлантиришга сарфланди. Масалан, ўтган 1982 йилда Ленин райони корхона ва ташкилотлари куч-ғайрати билан Жиззах областида 500 бошга мўлжалланган чўчқахона қурилиши тугалланди. Шунингдек, Фрунзе, Чилонзор, Киров, Ҳамза ва Акмал Икромов районлари коллективларининг куч-ғайрати билан 800 бош йирик шохли қорамолга мўлжалланган комплекс қурилиши ниҳоясига етяпти.

Кейинги йилларда шаҳар районларида ва корхоналарида ёрдамчи хўжаликлар ташкил этиш бўйича қатъий иш олиб бориляпти. Ҳозирги вақтда 21 минг 880 бош чўчқа, 1560 бош йирик шохли қорамол, 2000 та қўй, 85 мингта паррандани парвариш қиладиган қувватлар ишлаб турибди. Бу чорвачилик комплекслари инженерлик коммуникацияларига, йўл, турар жой ва маданий-маиший объектларига эгадир. Фақат 1982 йил ва шу йилнинг тўрт ойи ичида аҳолига 1,6 минг тонна гўшт, 2 минг тонна сут ва 1,8 миллион донадан зиёд тухум харид қилинди. Шаҳарнинг 100 дан зиёд коллективи куч-ғайрати билан Тошкент область Калинин районидаги «Текстильшчик» совхозида беш йиллик бошидан буён 20 минг бош чўчқани боқишга мўлжалланган саноат комплексининг икки навбати қурилди ва учинчи навбати қурилиши ниҳоясига етиб қолди. Фрунзе райони Тошкент область Бўка районининг «Кремль» совхозида 10 минг бошга мўлжалланган чўчқачилик комплексини қурмоқда. Ҳамза районининг 20 корхона ва ташкилоти коллективлари куч-ғайрати билан областнинг Паркент районида 2 минг бош йирик шохли қорамолга мўлжалланган чорвачилик хўжалиги қурилмоқда. 8 район куч-ғайрати билан эса Сирдарё ва Жиззах областларининг Ховос ва Зомин районлари территориясидаги «Октябрь» ва «Чилонзор» совхозларида 2 та ғаллачилик-чорвачилик совхозларини бунёд этиш бўйича иш олиб борилмоқда.

Озиқ-овқат ресурсларини, айниқса чорвачилик маҳсулотларини кўпайтиришда саноат, қурилиш, транспорт корхоналари ва бошқа ташкилотлар барпо этган ёрдамчи хўжаликлар катта аҳамият касб этмоқда. Корхона ва ташкилотлар 18 та ёрдамчи хўжалик ташкил этдилар. Бу хўжаликларда бир йилда гўшт етиштириш 60 процентдан кўпроққа ўсди. Шунингдек, сабзавот, мева, полиз ва бошқа маҳсулотлар етиштириш ҳам кўпайди.

Мавжуд бир қатор ёрдамчи хўжаликлар ишчи ва хизматчиларни озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилашга салмоқли ҳисса қўшмоқда. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси, «Узавторемонт», «Узбекгидроэнергострой», Ўрта Осиё темир йўл бошқармаси, тўқимачилик комбинатининг ёрдамчи хўжаликлари шулар жумласидандир.

«Узбекгидроэнергострой» трестининг ёрдамчи хўжалигида ўн биринчи беш йилликнинг иккинчи йилида 120 тонна гўшт, 250 тонна сут, 246 минг дона тухум етиштирилди.

Паррандахоналар қуриш ҳисобига озиқ-овқат ресурслари тўлиб бормоқда. Бу йил «Ўзгариш», «Текстильшчик», «Горняк», «Узбекгидроэнергострой» ёрдамчи хўжаликларида паррандалар сони 51 мингтага етказилади. Балиқ етиштириш ташкил этиляпти. «Текстильшчик» совхозида икки гектар кўл ва сув ҳавзалари ташкил этилди, бу ерда йилига 5 тонна балиқ етиштириш мўлжалланмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми қарорлари асосида корхоналар ва ташкилотларнинг ёрдамчи хўжаликларида ўн биринчи беш йилликнинг сўнгги йилида гўшт етиштиришни 16—18 минг тоннага етказиш ва сут етиштиришни 2—3 марта кўпайтириш мўлжалланмоқда. Бунинг учун реал имконият ва резервлар бор. Ҳозирги пайтда «Тошкент трактор заводи» бирлашмаси, «Ташсельмаш», «Узбексельмаш» ва бошқа бир қатор йирик корхоналарда ёрдамчи хўжаликлар ташкил этилмаган, Бутуниттифоқ «Союзузбекгазпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси корхоналари, «Главташкентстрой» бўлимларида ёрдамчи хўжаликлар ташкил этиш бўйича ишлар суст олиб борилмоқда.

Шаҳарда ёрдамчи хўжаликлар яратиш учун имконияти бўлган 400 та саноат, транспорт ва қурилиш корхонасидан бор-йўғи 10 тасидагина ана шундай хўжаликлар ташкил этилган.

Озиқ-овқат программасини бажариш — бутун партия, бутун совет халқининг ишидир. Қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш, меҳнаткашларни озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни янада яхшилаш ишида партия ташкилотларининг авангардлик ролини муттасил ошириб бориш омма ўртасидаги ташкилотчилик ва сиёсий ишларнинг асосий мазмуни бўлмоғи лозим.

Ҳозирги вақтда бутун куч-ғайратни ёрдамчи хўжаликларни анча кўпайтиришга, бу ишга иложи борича кўпроқ корхона ва ташкилотларни жалб этишга, ҳар бир ёрдамчи хўжалик ишининг самарадорлигини кескин кўтаришга эришиш асосий вазифадир.

Озиқ-овқат программасини амалга оширишга муайян ҳисса қўшиш шаҳардаги ҳар бир коммунистнинг, ҳар бир меҳнатчининг ватанпарварлик бурчидир. Уни муваффақиятли бажариш учун бутун куч-ғайрат, билим ва қобилиятни ишга солиш эса кўп миллатли Совет Ватанимизни янада мустаҳкамлаш ва унинг гуллаб-яшнашига хизмат қилишдир.

ЭНГ МУҲИМ ВАЗИФА

Роппа-роса бир йил муқаддам КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми СССР Озиқ-овқат программасини қабул қилган эди. Бугунги кунда уни амалга оширишда ҳамма иштирок этяпти. Чунки аҳолини қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг барча турлари билан таъминлашдан ҳам муҳимроқ вазифа йўқ. Ҳамма қатори ана шу программанинг бажарилишига Тошкент корхоналари ва ташкилотларининг коллективлари, шу жумладан Тошкент тракторсозлари ҳам катта ҳисса қўшишяпти.

Кўп иш қилинди, аммо олдинда бажариладиган ишлар бундан ҳам кўп. КПСС Марказий Комитети Бош секретари Ю. В. Андропов таъкидлаганидек «Озиқ-овқат программасини амалга ошириш бир йиллик иш эмас. Дарҳақиқат шундай, лекин биз бошқа бир нарсани ҳам дангал айтишимиз керак: Озиқ-овқат программаси бажарилишини чўзиб юбориш ҳам мумкин эмас...».

СУРАТЛАРДА: Тошкент трактор заводининг тайёр маҳсулоти; Ўзбекистон ғалласи.

М. Нуриддинов ва **В. Сироткин** фотолари.

Факт ва рақамлар

«ЎРОҚ ВА БОЛҒА» ИТТИФОҚИ

КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленумида тасдиқланган Озиқ-овқат программасини амалга ошириш чоралари комплексида қишлоқ хўжалик техникаси, дала ишларини комплекс механизациялаш воситалари, боғдорчиликка катта роль ажратилган.

Кейинги йилда пойтахт саноат корхоналари:

● «СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси мамлакатимиздаги деҳқонларга 25,5 мингта пахтани қоп-қанорсиз ташийдиган трактор прицепи етказиб берди.

● «Узбексельмаш» пахта етиштирадиган республикаларга 8,9 мингдан зиёд чигит экадиган сеялка, 2,656 та пахта тозалайдиган машина етказиб берди.

● «Ташсельмаш» мамлакатимиздаги пахтачилик хўжаликларига 9,9 мингта турли хил пахта териш машинаси етказиб берди. Уларнинг орасида кенг қатор ва тор қатор эгатларидаги пахтани териш машиналари бор.

● «Ташхимсельмаш» қишлоққа 6,453 та чанглагич-пуркагич етказиб берди. Бу техника кейинги пайтда ғўзани дефолиация қилишда кенг қўлланилмоқда. Шунингдек, унинг самолёт орқали дефолиация қилишдан устунлиги амалда исботланди.

ИМКОНИЯТЛАРНИ ИШГА СОЛИБ

Бирлашмамиз коллективи КПСС Марказий Комитети май (1982 йил) Пленуми қарорларини ҳаётга изчиллик билан татбиқ эта бориб, юксак кўрсаткичларни қўлга киритмоқда. Ишчиларимиз Улуғ Октябрь революцияси туфайли вужудга келган «Ўроқ ва болға» бузилмас иттифоқига ҳамиша содиқ бўлиб келмоқдалар. Бугунги кунда қишлоқ хўжалигини шаҳарда ишлаб чиқарилган техникасиз, шаҳарни эса қишлоқда етиштирилган маҳсулотларсиз тасаввур қилиш мумкин эмас. Озиқ-овқат программасининг умумхалқ иши эканлиги ҳам бежиз эмас, албатта. Бу ҳар бир совет гражданининг муқаддас бурчи. Буни яхши тушунган ишчиларимиз бор имкониятларини ишга солмоқдалар.

Корхонамиз энг аввал «УПХ—2,4В» маркали пахта тозалаш машиналари, «СТХ—4Б» маркали экиш сеялкаларини кўплаб миқдорда ишлаб чиқармоқда. Тайёр техника эса айни пайтда республика колхоз ва совхозларига ўз вақтида етказиб берилмоқда. Ўтган юбилей йилида бирлашмамиз коллективи 28 миллион 720 минг сўмликка яқин маҳсулот тайёрлаб, белгиланган планни ортиғи билан бажаришга эришган эди.

Бу йилги маррамиз ҳам катта. Ўн биринчи беш йилликнинг марказий йилида, жонажон пойтахтимиз Тошкентнинг 2000 йиллик юбилейи йилида 29 миллион 260 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашга азму қарор қилганмиз.

Корхонамиз, шунингдек, қишлоққа мунтазам равишда оталиқ ёрдами кўрсатиб келмоқда. Бирлашма Жиззах областидаги Зарбдор совхозини оталиққа олган. Ҳар йили ана шу хўжаликда мавжуд техника учун кўп миқдорда эҳтиёт қисмлари жўнатилади. Пахта йиғим-терими вақтида бирлашмамиз пахтакорларга яқиндан ёрдам беради. Слесарлар, токарлар ҳамда пайвандчилардан тузилган бригадалар «оқ олтин» ижодкорлари билан елкама-елка туриб, улкан хирмонга ўз ҳиссаларини қўшадилар.

Маълумки, Озиқ-овқат программасида корхона ёрдамчи хўжалигининг нечоғли катта аҳамиятга эга эканлиги алоҳида таъкидлаб ўтилган. Шу асосда пойтахт областининг Ўрта Чирчиқ районига қарашли Тўйтепа зонасида бирлашмага қарашли чўчқахона қурилиши тез кунларда бошлаб юборилади. Айни пайтда лойиҳа бўйича бу ерда дастлабки хомаки ишлар бажарилмоқда. Бу ишларнинг ҳаммасини мен ўзгариш сари қўйилган биринчи қадамлар деб биламан.

А. АБДУШОҲИДОВ,
«Узбексельмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси 4-цехи йиғувчилар бригадаси бошлиғи, коммунистик меҳнат зарбдори.

Газетанинг шу сонига интервью

Николай ЗЛОБИН: ТОШКЕНТ—ЯНГИ ҚУРИЛИШЛАР ШАҲРИ

Ҳеч муболағасиз айтиш мумкинки, Николай Злобинни ҳамма танийди. Кекса авлод вакилларига Н. Стаханов, опа-сингил Виноградовалар номи нақадар яқин ва таниш бўлса совет кишиларининг ҳозирги авлоди учун ҳам унинг номи шу қадар яхши маълумдир.

Злобин усули, бригада пудрати усули ҳақида бугунги кунда ким эшитмаган?

Шу кунларда Николай Злобин Ўзбекистон пойтахтининг меҳмони бўлди. У Сергели райони ишчи сулолалари вакилларининг слётида иштирок этди. Тошкентнинг бригада пудрати усулида меҳнат қилаётган илғор бригада бошлиқлари билан учрашди, шаҳарнинг янги қурилишлари билан танишди.

Мухбиримиз Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси, СССР Олий Советининг депутати, «Зеленоградстрой» бригадири Николай Злобиндан интервью олди.

— Николай Анатольевич, сиз бошлаб берган бригада пудрати усулини ҳамма эътироф этди, издошларингиз ҳозир бутун мамлакатимизда бор. Биринчи бўлиб янгича ишлаш усулига ўтган бригадангиз ҳозир қандай меҳнат қиляпти?

— Бригадамиз ана шу ўзига хос тажрибани бошлаганига — бригада пудрати усулида ишлай бошлаганига мана 13 йил бўлди.

Ҳа, даставвал чиндан ҳам бу тажриба эди. Ҳам ишлаб чиқариш, ҳам психологик жиҳатдан мураккаб тажриба эди. Чунки бизнинг комплекс бригадамиз тайёр объект —турар жой биносини фойдаланишга топширар, иш сифати учун, қурилиш муддати учун тўла жавобгар эди. Кўпгина ишларни қайтадан ташкил этишга тўғри келди. Мана 13 йилдирки, турли мутахассисликдаги 67 киши биргаликда меҳнат қиламиз. Ана шу вақт ичида коллективимизда 7—10 киши ўзгарди, холос. Кадрлар қўнимсизлиги деярли йўқ.

Агарда бевосита шу кун ҳақида гапирадиган бўлсак, ҳозир 22 қаватли иккита уйда қурилиш ишларини тугаллаяпмиз. Ҳадемай ана шу уйларга янги оилалар кўчиб киради. Бизда шундай тартиб ўрнатилган... Оилалар кўчиб кириб уйни биздан қабул қилиб олишгунча, биз объектдан кетмаймиз. Ўзимиз қурган уйни шундан кейин ҳам узоқ вақт назорат қилиб борамиз, эҳтимол бирор-бир эътироз пайдо бўлиб қолар.

— Николай Анатольевич! Сиз Тошкентда бундан аввал ҳам бўлганингизни биламиз. Сизнинг злобинча усулингизда меҳнат қилаётган қурувчиларимиз меҳнатига қандай баҳо берасиз?

— Ҳа, Тошкентда бундан аввал ҳам бўлганман, тошкентлик ҳамкасбларимни яхши биламан. «Ташпромстрой» трестидаги М. Чориев, «Жилстрой» трестидаги В. Демидов, Ф. Годлевский, 1-уйсозлик комбинатидаги И. Орипов каби пешқадам бригадирларингиз билан яна бир бор учрашиш шарафига муяссар бўлганимдан жуда бахтиёрман. Мен улар билан кўпдан бери дўстман.

— Николай Анатольевич! Тошкентликлар москвалик илғор қурувчиларнинг иши билан оғзакигина таниш эмаслар. Москваликлар шаҳримизда бунёд этган «Дўстлик» комплекси уларнинг зарбдор, юксак самарали меҳнатининг ёрқин мисолидир. Москваликлар уйи ҳам, биз уни ана шундай деб атаймиз, злобинча усулда бунёд этилган.

— Ўйлайманки, «Главмосстрой»даги ҳамкасбларимнинг иши тошкентликларга маъқул бўлади. Шаҳрингиз бениҳоя гўзал, архитектураси жиҳатидан ўзига хос. Мен қурилаётган «Дўстлик» комплекси қад кўтарган Ҳамид Олимжон майдонида бўлдим, В. И. Ленин номли СССР Халқлари дўстлиги саройи, турар жой массивлари билан танишдим. Тошкентлик қурувчилар чиндан ҳам ноёб меъморчилик иншоотларини бунёд этишяпти.

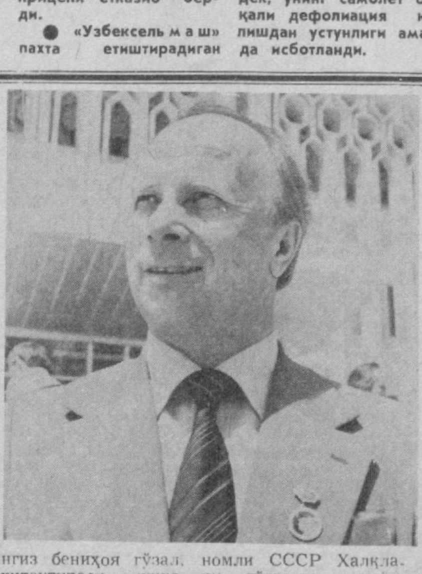

Читателям Ташкентские „Вечерок" — сердечный привет от московских строителей.
Счастья Вам, жители древнего и вечно юного прекрасного Ташкента!
Н. Злобин.
21/V 83 г.

Тошкентнинг «Оқшом» газетхонларига москвалик қурувчилардан қизғин салом. Сизларга, кўҳна ва ҳамиша навқирон, гўзал Тошкент аҳолисига бахт ёр бўлсин.

Н. ЗЛОБИН.

ФИНАЛ ГРУППАСИДАН ТАШҚАРИДА

Литва ва Туркманистон терма командалари теннисчилари устидан икки марта ғалаба қозониб, Озарбайжон ва Москва командаларидан мағлубиятга учраган Ўзбекистон спортчилари ўз группаларида учинчи ўринни эгаллаб, спартакиада турнирининг асосий совринлари учун курашни давом эттирадиган финал саккизликка кириша олмади.

Озарбайжонлик спортчилар ва москваликлар кучлилар группасига биринчи бўлиб йўлланма олишди. Ўзбекистонлик ракетка усталари 9—12-ўринлар учун курашадиган «Б» финал группасида ўйнашади. Бизнинг теннисчиларимиз билан беллашган Литва ва Туркманистон командалари 13—17-ўринлар учун курашни давом эттирадиган «В» финал группасидан ўрин олдилар.

Ўзбекистон, Литва ва Туркманистон теннисчилари бугун ва эртага дам олишади. Бошқа командалар саралаш мусобақаларида финалга чиқиш учун курашни давом эттиришади. Саралаш мусобақалари бугун кечқурун ниҳоясига етади. 25 май куни барча теннисчилар дам олишади. Шу куни спортчилар ўзининг 2000 йиллигини нишонлашга тайёргарлик кўраётган Тошкент шаҳрининг диққатга сазовор жойлари билан танишадилар, оталиқ ташкилотларида бўладилар. 26 май куни финал группаларда ҳал қилувчи беллашувлар бошланади. Финал группалардаги сўнгги учрашувлар уч спорт базасида: «Динамо» теннис стадионида, «Буревестник» спорт комплексида ва «Пахтакор» Марказий стадионида ўтади.

М. ГОРБАЧЁВ.

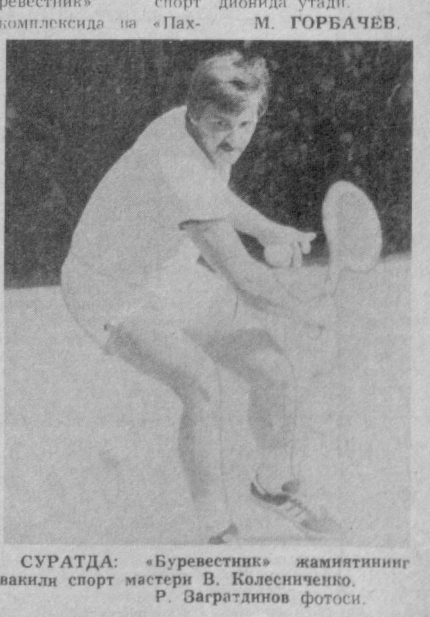

СУРАТДА: «Буревестник» жамиятининг вакили спорт мастери В. Колесниченко.
Р. Загратдинов фотоси.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

✦ 23 май куни Тошкентга Югославия Социалистик Федератив Республикасининг Скопле шаҳридан касаба союз делегацияси келди. Унга шаҳар касаба союзлари Советининг раиси Д. Мицковски бошчилик қилмоқда.

Шу куни делегацияни Тошкент область касаба союзлари Советининг раиси А. В. Браилов қабул қилди.

✦ Москвада В. И. Ленин Марказий музейида очилган Бутуниттифоқ илмий-амалий конференция РСДРП иккинчи съездининг 80 йиллигига бағишланди.

✦ «Пропагандист ва тингловчи» — «Правда» газетасининг бугунги бош мақоласи ана шундай номланади.

ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ— УМУМХАЛҚ ИШИ

«СССРНИНГ ОЗИҚ-ОВҚАТ ПРОГРАММАСИ СОВЕТ КИШИЛАРИНИНГ ТУБ ҲАЁТИЙ МАНФААТЛАРИГА МОС КЕЛАДИ. УНИНГ БАЖАРИЛИШИ МЕҲНАТКАШЛАР ФАРОВОНЛИГИ ЯНАДА ЎСИШИНИ, СОВЕТ ЖАМИЯТИ КОММУНИЗМ ЙЎЛИДАН ОЛҒА ҚАРАБ ҲАРАКАТ ҚИЛИШИНИ ТАЪМИНЛАЙДИ».

(СССРнинг Озиқ-овқат программасидан).

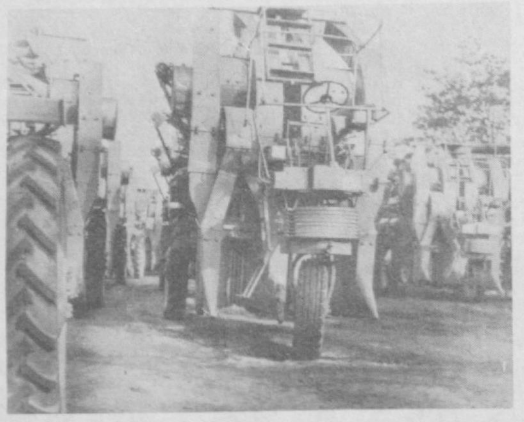

Озиқ-овқат программасини амалга оширишда трактор, комбайн ва бошқа қишлоқ хўжалик техникасининг техникавий савиясини, сифатини оширишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. «Ташсельмаш», «Узбексельмаш» заводларининг коллективлари бу борада муайян ишларни амалга оширмоқда.

СУРАТЛАРДА: терим машиналари жўнатишга шай; «Узбексельмаш» заводи илғор бригадири Н. Мақсудов.

М. Нуриддинов фотолари.

ТАШАББУСКОРЛАР ҲУЗУРИДА

КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми қарорларини изчил амалга оширишга аҳд қилган В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ва Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти министрлиги «Узавторемонт» республика саноат бирлашмаси корхоналарининг коллективлари ёрдамчи хўжаликни янада ривожлантириш бўйича социалистик мажбурият қабул қилишди.

Илғор корхоналарнинг ташаббуси Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети томонидан маъқулланди. Бу ташаббусга шаҳардаги кўплаб саноат корхоналари ҳам қўшилишди. Бугун биз КПСС Марказий Комитети май Пленумида қўйилган вазифаларни амалга оширишда ибратли иш қилаётган шаҳардаги ишлаб чиқариш корхоналари ҳақида ҳикоя қиламиз.

ҲАМКОРЛИКДА ИШЛАГАНДА

Саноат бирлашмаларида ёрдамчи хўжалик ташкил қилинаётган пайтда одамларни ва моддий ресурсларни бир мақсадга жалб қилиш, озиқ-овқат программасини амалга оширишдаги энг муҳим факторлардан ҳисобланади.

Тошкент областининг Чиноз районида бунёд этилаётган чорвачилик комплексини бунга мисол келтириш мумкин. Комплексни қуриш ва кенгайтириш ишлари 5-Олмазор авторемонт заводи, 1-Тошкент авторемонт заводи, 10-авторемонт заводи ва 8-Тошкент экспериментал — ремонт заводи коллективларининг кучи билан амалга ошириляпти. Барча коллективларга аниқ топшириқлар берилди. Бир коллектив электр таъминотига жавоб берган бўлса, бошқаси озуқа цехини монтаж қилиш, учинчиси ускуналарни жойлаштиришга жавоб берди. Ишни бундай омилкорлик билан тақсимланиши маълум бир иш учун жавобгарликни вужудга келтирди ва бунёдкорлик ишларини жадал суръатда олиб борилишига ёрдам берди.

Ҳозир ёрдамчи хўжалигимиз территориясида катта чорвачилик фермаси мавжуд. Унда 244 бош чўчқа ва 60 бош қўй боқилмоқда. 150 бош қўй ва 50 бош қорамолга ҳисобланган чорвачилик биноси тикланмоқда. Ўтган йили суғориш ҳолати яхшиланган 6 гектар майдондан дастлабки озуқа экинлари йиғиштириб олинди. Ҳозир яна бир неча гектар жойда чорва озуқалари гуркираб ўсмоқда.

20 кишидан иборат хизмат кўрсатиш ходимлари учун қулай ва шинам коттеджлар қурилган, комплексда шунингдек, қишлоқ хўжалик техникаси ҳам мавжуд. Корхона меҳнаткашлари зарбдор куч бўлиб қолмоқда. Ишчилар катта иштиёқ билан шанбаликларда иштирок этишиб, қурилиш ишларини жадаллаштиришга, экиш ишларини сифатли ўтказишга, техникани ремонт қилишга, ем-хашакни йиғишга катта ҳисса қўшмоқдалар. Улар меҳнатининг самараси кўзга яққол ташланиб турибди. Шу йилнинг ўзида 5 тоннага яқин гўшт етиштирилди.

КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленумининг бир йиллиги арафасида чиқарилган якун шуни кўрсатмоқдаки, «Узавторемонт» коллективи ўз зиммасига олган социалистик мажбуриятини шараф билан бажармоқда. Қўй, қорамол, чўчқаларнинг умумий сони 400 бошга етказилди. Айни пайтда 1600 та товуқ боқилмоқда. Мустаҳкам озуқа базасини яратиш учун ўн гектар ер ўзлаштирилди. Корхона ходимларини сабзавотга бўлган эҳтиёжини қондириш ниятида 2450 квадрат-метрдан иборат теплица хўжалиги бунёд этилди.

1982 йилнинг ўтган тўрт ойи давомида авторемонтчиларга 10 тоннадан зиёд гўшт, 3600 дона тухум, 5 тонна сабзавот етказиб берилди.

Д. МАҲМУДОВ,
«Узавторемонт» республика саноат бирлашмасининг бошлиғи.

ТОШКЕНТНИНГ 2000 ЙИЛЛИГИГА

КУНУ ТУН ХИЗМАТДА

1924 йили Тошкентда Ўзбекистон пойтахтини Самарқанд ва республиканинг бошқа йирик шаҳарлари билан боғловчи телеграф алоқаси иш бошлади. Йиллар ўтди. 1947 йили Навоий кўчасида Марказий телеграф биноси қад кўтарди. 1965 йилга келиб эса Москва ва мамлакатнинг бошқа шаҳарлари билан кабель алоқаси йўлга қўйилди. 1978 йили абонент телеграфининг қудратли коммутацион станцияси ишга туширилди...

Корхона коллективининг самарали меҳнати бир неча марта мукофотлар билан тақдирланган. Ўтган йили коллектив йилнинг барча кварталларида Ўзбекистон ССР Алоқа министрлиги, алоқа ходимлари касаба союзлари республика комитети ва республика касаба союзлари Советининг кўчма Қизил байроқларини ўз қўлларида сақлаб турди. Бугунги кунда телеграф меҳнатчилари жонажон шаҳарлари тўйини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўришаяпти. Мухбиримиз Э. Адайкина республика Марказий телеграфи бошлиғи, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган алоқа ходими С. И. Содиқовдан Тошкентнинг энг муҳим ва оператив хизматларидан ҳисобланган Марказий телеграф меҳнатчилари шаҳар юбилейини қандай ютуқлар билан кутиб олаётганлиги ҳақида гапириб беришни илтимос қилди:

— Соибжон Исмоилович, телеграфда хабарлар коммутация маркази ишга туширилди. Бу телеграф меҳнатчилари учун, умуман алоқа хизматида қандай қулай имкониятлар яратади!

— Марказнинг иш фаолиятимизни янада яхшилашдаги хизмати жуда катта. Энг аввало тунги сменаларда асосан аёллар ишлаётган участкада қўл меҳнати бартараф этилди. Ҳозир алоқа воситалари билан жиҳозланган комплексда иккита ЕС—10—33 типидаги электрон-ҳисоблаш машиналари ишга туширилди. Биз Новосибирск, Хабаровск каби бошқа шаҳарларнинг шу усулда ишлаётган станциялари билан тўғри алоқа йўли орқали боғландик.

Бу йил 80 киши деярли қўл меҳнатидан озод этилди, беш йиллик охирига бориб унинг ҳажми яна икки бараварга ошади.

Ҳозир марказда бир кечаю кундузда 70—75 минг телеграф корреспонденциялари ишланмоқда. Келгусида унинг ҳажмини 100—120 мингга етказиш кўзда тутиляпти. Марказимиз орқали бир кечаю кундузга 20 минггача бўлган маҳаллий корреспонденциялар ҳам бошқа шаҳарларга ўтказиб берилади. Москвадан эса фототелеграф орқали 11 та марказий газеталарнинг махсус фотонусхаларини оляпмиз.

— Корхонангизда кейинги икки йил мобайнида меҳнатни илмий асосда ташкил этишга ҳам катта эътибор берилди. У корхона ишини услуксиз ташкил этиш соҳасида қандай имкониятлар очиб беради!

— Магистрал алоқалар цехи ва регулировка устахонасида ишлаётган пудратчи бригада коллективи ўз фаолияти билан барчага намуна. Меҳнат ветерани Т. П. Мельникова бошқараётган пудратчи бригада янги усулда ишлаётганлиги самаралари очиқ-равшан кўриниб турибди. Ўтган йилнинг якунларига кўра юксак иш кўрсаткичларига биноан бригада коммунистик меҳнат коллективи номини олди. 14 киши план-топшириқларини аъло сифатли бажаряпти. Бу иш якунларига хулоса чиқаришда муҳим кўрсаткич ҳисобланади. Тез орада яна икки бригада шу усулда ишлашга ўтказилади.

Абонент ва телеграфга ташриф буюрувчиларга хизмат кўрсатиш участкаси Шукинск методи асосида, яъни хизмат зонасини кенгайтириш усулига тўла ўтказилди.

— Москванинг кўпгина илғор коллективлари қатори Марказий телеграф меҳнатчилари ҳам коммунистик ҳаракатнинг 25 йиллигини меҳнат ютуқлари билан кутиб олишга ҳозирлик кўрмоқда. Телеграф илғор меҳнатчиларининг шу борадаги ташаббуслари ҳақида гапириб берсангиз.

— Коллективимизда 800 дан ортиқ киши меҳнат қилади. 230 ишчи Тошкентнинг 2000 йиллиги шарафига йиллик топшириқни муддатидан илгари адо этиш бўйича оширилган мажбурият қабул қилди. Деярли барча ишчиларимиз ишга коммунистик муносабат ҳаракатида актив қатнашаяпти. 466 меҳнат илғорига «Коммунистик меҳнат зарбдори» шарафли номи берилган. 22 бригададан 14 таси ана шу шарафли номга эга. 13 цех ва бўлимлар, 6 участка ва 4 смена ҳам коммунистик меҳнат зарбдори номига эга.

Алоқа ходимлари орасидан Тошкент область мукофоти лауреати В. И. Меркуленкова 1984 йилнинг сентябрь ойи ҳисобига иш олиб боряпти. Бу меҳнат ветерани 30 йилдан кўпроқ вақтдан буён корхонамизда ишлаб келяпти. У Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери. Ш. Х. Қаюмова, ва Л. Ф. Пишненколарнинг меҳнат календарида эса келгуси йилнинг февраль-март ойлари. Бизда Ш. Нурматов ва В. Муҳамеддинов сингари Тошкент область мукофоти лауреати бўлган алоқа монтёрлари аъло даражада иш олиб боришяпти. Г. Можаев, А. Ҳошимов, Н. Кирюшина ва бошқаларнинг аъло меҳнатини ҳам таъкидлашни истардим. Бутун коллективимиз Ўзбекистон пойтахтининг 2000 йиллиги шарафига фақат зарбдор меҳнат қилишга аҳд қилган.

— КПСС Марказий Комитетининг май (1982 йил) Пленуми йиллиги кунида сизнинг коллективингиз Озиқ-овқат программасини ҳаётга тадбиқ этишда қандай иштирок этаётганлиги ҳақида гапириб берсангиз.

— Бу йил бизга ёрдамчи хўжалик учун жой ажратилди. У Ўрта Овулда жойлашган. Ҳозир ёрдамчи хўжаликни ташкил этиш бўйича актив иш бошладик. Бу ерда сабзавот ва мевалар етиштириш билан бирга унчалик катта бўлмаган чорвачилик фермасини ҳам ташкил этамиз. Ёрдамчи хўжаликни ривожлантириш масалалари партия, комсомол ва касаба союз ташкилотларининг доимий эътиборидадир.

ШУ КУННИНГ ИНТЕРВЬЮСИ

ОЛИЙ НАВ БИЛАН

БУГУН 1-ун заводининг махсус макарон уни тайёрлаш технологияси ишлаб чиқариши беш ойлик планни бажарди. Ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 7 минг тонна ортиқ олий навли ун ишлаб чиқарилди.

Завод директори В. Аваков ушбу воқеани шарҳлаб, мухбиримиз билан суҳбатда шундай деди:

— Илгари макарон тайёрланадиган махсус тортилган ун иттифоқимизнинг бошқа областларидан келтирилар эди. Ўтган йили бизнинг корхонамизда Воровский номидаги Горький озиқ-овқат саноати машинасозлиги заводининг янги технология линияси ишга туширилди. Тошкентлик мутахассислар унинг тўла қувват билан ишлашини таъминладилар. Бунинг натижасида Тошкент булка-кондитер комбинатида макарон ишлаб чиқариш учун анча юқори сифатли ун етказиб бериш таъминланяпти.

Завод мутахассислари иш жараёнларини такомиллаштириш, доннинг зарур технологик намлигини таъминлаш, жиҳозлардан яхшироқ фойдаланиш ҳисобига шу йилнинг ўтган тўрт ойида рекорд миқдорда — 15 минг тоннага яқин олий навли ун етказиб беришди. Бу ўтган йилнинг шу даврига нисбатан 3,5 минг тонна кўпдир. Бу янги турдаги маҳсулот бўлибгина қолмай, балки донадор ун (манная крупа) ҳамдир. Шунингдек биринчи навли ун ҳажми кўпайди.

Амалдаги стандартларга жавоб берувчи маҳсулот ишлаб чиқарилишини таъминлаш ҳам ғоят муҳим. Бу шаҳар ва республика озиқ-овқат корхоналари —«Ташкентхлеб» бирлашмаси, булка-кондитер комбинати ва бошқалар юқори сифатли нон-озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқаришларини таъминлайди. Партия Марказий Комитетининг май Пленуми, Озиқ-овқат программасининг аҳолини ранг-баранг озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш бўйича талаблари ҳам ана шундан иборат.

— Ишлаб чиқаришни янада такомиллаштириш бўйича коллективнинг режалари қандай?

— Бир ойдан кейин корхонани планли капитал ремонт қилиш бошланади. Ҳозир инженерлик ва технологик хизматлар белгиланган барча тадбирлар амалга оширилиши учун пухта тайёргарлик кўришяпти. Чунончи эскирган тўртта тарқаттич мосламасини янги, замонавийларига алмаштириш кўзда тутилган. Булар фойдаланишга қулай бўлиб, юқори навли ун тайёрланишини таъминлайди.

Корхона коллективи ишлаб чиқариш фаолиятини яхшилаш, дондан оқилона фойдаланиш, маҳсулот сифатини ошириш бўйича изланишни давом эттиряпти. Ишчилардан А. Сайкин, Е. Паньков, А. Гаврилов ва бошқалар анчагина қимматли таклифлар киритишган. Шу йилнинг ўтган тўрт ойи мобайнида бундай таклифларнинг шартли самараси 0,5 миллион сўмни ташкил этди.

● ЎРИМ-ЙИҒИМ АРАФАСИДА

ҒАЛЛАЗОР ЧОРЛАМОҚДА

2515-автоколонна шофёрлари мана 15 йилдирки, Жиззах областининг Бахмал, Ғаллаорол, Зомин районлари совхозларига оталиқ ёрдами кўрсатиб келяпти. Ҳар йили ўрим-йиғим мавсумида бу жойларга 50 тага яқин машина келади. Улар ғалла ва бошқа юкларни ташийдилар. Ана шу йиллар мобайнида автоколонна шофёрлари тайёрлов пунктларига 800 минг тоннадан зиёд ғалла ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ташиб бердилар.

Кейинги пайтда автомобилчилар деҳқонларга автомобиль прицепли кўп юк ортадиган «ЗИЛ-130» маркали машиналарни юборяптилар. Бу эса ғалла ўрим-йиғими пайтида комбайнларнинг беҳуда туриб қолишига барҳам беради, ҳар бир транспортнинг меҳнат унумдорлигини оширади.

Ҳар йили Жиззах областининг колхоз ва совхозларига катта тажрибага эга бўлган энг яхши шофёрлар жўнатилмоқда. Шофёрлар К. Усмонов, К. Толипов, Н. Тўлаганов, С. Азизов, Н. Тенясов ва бошқалар эрта тонгдан шомгача, ҳатто кечқурунлари чироқлар ёғдусида чарчаш нималигини билмай «Ғаллаорол», «Бахмал», «Зомин-1», «Ленинград» совхозларининг далаларида меҳнат қиладилар. Масалан, 1981 йили шофёр А. Ҳамидов ўз машинасида ҳамкасблари ўртасида энг юқори кўрсаткичга эришди. Унинг меҳнати рағбатлантирилиб, А. Ҳамидовга «Москвич» енгил автомашинаси ажратилди.

Ҳадемай 1983 йил ғалла ўрими бошланади. Ҳозирнинг ўзидаёқ Жиззах области ғаллазорларида буғдой ва арпаларнинг салмоқли бошоқлари олтин рангга айланиб боряпти. Автомобилчилар ҳам ғаллакорлар билан бирга қувонишмоқда. Чунки бу йил ҳосил ўтган йилдагиларга қараганда мўл бўлиши кутилмоқда. Шунинг учун ҳам ўз вақтида ғаллани ўриб йиғиб олиш, уни Ватаннинг ғалла омборларига етказиб бериш, уларнинг сақланишини тўла таъминлаш, комбайнларнинг бир маромда ишлашини йўлга қўйиш, хуллас КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми қарорлари талабидан келиб чиқадиган вазифаларни автомобилчилар юракдан ҳис этадилар ва айни пайтда улар машиналарни ғалла ўрим-йиғимига тахт этиб қўйишга киришдилар.

2515-автоколоннанинг техника хизмати техник кўриги пайтида Жиззах областига юбориладиган машиналарга асосий диққатни қаратди. Машиналарда эскирган деталлар янгилари билан алмаштирилди. Уларнинг ҳаммаси диагностика постидан ўтди.

БУГУН автомобилчилар ғалла ташишда унинг тўла сақланишига имкон берувчи техник ишларни бажаришга киришдилар. Бунинг учун машина кузовларига қопчиқлар ўрнатилади, яроқсизлари алмаштирилади, машина борти механизмлари мустаҳкамланади.

— КПСС Марказий Комитетининг май Пленуми тасдиқлаган Озиқ-овқат программаси, — дейди автоколонна бошлиғи ўринбосари Т. Абдуллаев, — автомобилчилар томонидан амалдаги жанговар программа сифатида қабул қилинди. Биз агросаноат комплексининг моддий-техника базасини янада ривожлантириш, қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини механизациялаштириш, тайёрлов пунктларига мўл ҳосилни тезроқ етказиб бериш учун бундан кейин ҳам транспорт самарадорлигини оширишга бутун куч ва эътиборимизни қаратаверамиз.

В. ТИТОВ,
ишчи мухбир.

ДАЛА НЕЪМАТЛАРИ— ШАҲАРЛИКЛАРГА

Тошкент районининг деҳқонлари баҳорги дала ишларини қисқа муддатда ўтказишга муваффақ бўлишди. Сабзавот, пиёз, саримсоқпиёз, карам, сабзи, лавлаги, редиска, картошка ва бошқа экинларни экиш ишлари белгиланган муддатда бажарилди.

Дастлабки ҳосилни йиғиш ишлари бошлаб юборилди. Тошкент шаҳри аҳолисига сабзавотлар жўнатила бошланди.

Озиқ-овқат программасидаги мева ва сабзавот, шунингдек картошка етиштиришни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш орқали аҳоли эҳтиёжини тўлароқ қондириш ҳақидаги кўрсатма район меҳнаткашлари томонидан ҳаракат программаси деб қабул қилинди.

Кечаги кунга қадар Тошкент райони меҳнаткашлари 10 тоннадан зиёд карам, 500 тонна пиёз, 350 тонна саримсоқ пиёз, 1,8 минг тонна бодринг, 200 тонна сабзи, юзлаб тонна петрушка, шолғом ва турп тайёрлаб қўйилди. Маҳсулотларнинг анчагина қисми мамлакатимизнинг шимолий районлари, Урал ва Сибирга жўнатилмоқда. Болалар муассасалари, касалхоналарга теплицада етиштирилган 200 тонна помидор юборилди. Кўп хўжаликлар ҳозир ҳам қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш суръатини пасайтирганлари йўқ. Бу хўжаликларнинг меҳнаткашлари омилкорлик билан иш юритиб, дала неъматларини шаҳарликларга ўз вақтида етказиб беришмоқда. Карл Маркс номли колхоздан Ж. Раҳбаров, Ф. Мираъзамов, Т. Жалилов, Ўзбекистон ССР 50 йиллиги номидаги колхоздан И. Ирисбеков, Т. Арслонов, С. Эргашевлар етакчилик қилаётган илғор бригадалар мўл ҳосил етиштириш бўйича социалистик мусобақада пешқадамлик қилишмоқда. Улар дала ва боғлардан юқори ҳосил кўтаришяпти.

Р. УСМОНОВА,
Тошкент райони агросаноат бирлашмасининг раиси.

Фотоахборот

Ўрта Осиё темир йўли бошқармасининг илғор ёрдамчи хўжаликларидан бири — «1 Май» совхози коллективи йил сайин гўшт, сут, тухум ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни кўпайтирмоқда.

СУРАТЛАРДА: молбоқар А. Жўраев (юқорида); сут соғувчилар Т. Жаъфарова, О. Бектерева, Ф. Розаохунова.

ҚУВОНЧЛИ ЎЗГАРИШЛАР

— Кейинги йилда ишлаб чиқаришда катта ўзгаришлар юз берди, — дейди булка-кондитер комбинати директори Р. Аббосова. —, Корхона коллективи КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорларини амалга ошириш —аҳоли учун юқори сифатли озиқ-овқат маҳсулотлари ишлаб чиқарилишини таъминлаш борасида анчагина ишлар қиляпти.

Ҳозир макарон цехида «спагетти» типидаги макарон, шунингдек, лағмон ишлаб чиқариш бўйича янги технология линиясини ишга тушириш-созлаш ишлари ниҳоясига етказиляпти. Бу ерда тўрт номдаги маҳсулотлар ишлаб чиқариладиган бўлади.

Озиқ-овқат программаси асосида ресурслардан янада оқилона фойдаланиш тадбирлари амалга оширияпти. Бир қанча янги майда маҳсулотлар ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Ҳозир бир суткада 6 тоннагача 50 граммли кунцев булочкалари ишлаб чиқариляпти. Бу маҳсулотга аҳоли ўртасида, айниқса, умумий таълим мактабларида, болалар муассасаларида талаб катта. Кейинги йилда бундай маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳажми икки баравар ўсди.

Шунингдек юз граммли кулча нонлар тайёрлаш анча кўпайди.

Яқин кунларда корхонанинг 2-ишлаб чиқаришида унни тарасиз сақлаш ва транспортировка қилишга тўла ўтилади. Маҳсулот йўқотилишини ташишда, ортиш ва туширишда камайтиришга ёрдам берувчи бу янгилик 1984 йилда биринчи ишлаб чиқаришда ҳам жорий этилади.

Ўзбекистонда биринчи марта ёрдамчи хом ашёни, жумладан эритилган мойлар ва хамиртуруш «сути» (прессланган хамиртуруш ўрнига)ни тарасиз сақлаш ва ташиш амалга оширияпти. Янги технология жараёни ҳозирнинг ўзида 2-ишлаб чиқаришда йўлга қўйилган бўлиб, маҳсулот сифати яхшиланишига сезиларли таъсир кўрсатди.

Корхонамиз мутахассислари ҳозир 150 номдаги булка-кондитер маҳсулотлари ишлаб чиқариш технологиясини ўзлаштириб олишган.

ШАХСИЙ ХЎЖАЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРАЙЛИК

БОҒБОНЛАРГА ЯГОНА ЖАМИЯТ КЕРАК

«Оқшом»нинг апрель ойи сонларидан бирида «Автомобилист» боғдорчилик-узумчилик жамиятининг фаолияти ва муаммоларига бағишланган «Ишга оқилона ёндошиб» мақоласининг берилиши айни муддао бўлди.

Мақола муаллифи Ю. Комарь ҳақ. Ҳақиқатан ҳам бу муҳим ва фойдали ишга оқилона ёндошиш зарур. Чунки партия Марказий Комитетининг май Пленуми тасдиқлаган Озиқ-овқат программасида нафақат корхона ва ташкилотларнинг жамоатчилик ёрдамчи хўжаликларини ташкил этиш тўғрисида эмас, балки ширкат боғдорчилик томорқаларини ташкил этиш зарурлиги таъкидлаб ўтилган.

Шу мақсадда шаҳарнинг мавжуд бўлган томорқаларида томорқа боғдорчилиги бўйича ягона умумшаҳар жамиятини ташкил этиш зарур. Бу жамият ўзининг сайлов Советига ва раисига эга бўлиши лозим. Жамиятга маблағ зарур. Пул воситалари сифатида жамият аъзоларининг кириш ва аъзолик бадаллари ҳисобланади. Шунингдек, корхоналарнинг касаба союз органлари ҳам кўмаклашиши зарур.

Бундай жамиятни тузиш учун тажриба орттириш мақсадида хорижга бориб ўтиришнинг ҳожати йўқ. Бундай жамиятлар Москва, Олмаота шаҳарларида, Грузия ва Арманистоннинг кўпгина шаҳарларида ташкил этилган. Шу кунларда бизнинг тошкентлик боғбонларни қийнаётган кўпгина муаммолар Москва шаҳар жамияти «Қоидалари» бўйича муваффақиятли ҳал этилган (у менда бор).

Маълумки, биргина сув таъминоти ва энергия таъминоти боғбонлар учун камлик қилади. Уларга зараркунандалар билан курашиш учун заҳарли химиявий моддалар, сифатли, ҳосилдор дарахт кўчатлари (фақат бозордан эмас), сабзавот кўчатлари ва мунтазам равишда уларни парвариш қилиш учун маслаҳатлар, назарий қўлланмалар зарур.

Менга маълум бўлишича, мана шу масалалар Москва боғдорчилик жамияти томонидан муваффақиятли ҳал этиляпти. Улар кўчатлар учун ўз парникларига, питомникларига эга. Кўчат ва дарахтларни парвариш қилиш бўйича махсус хизматлар ташкил этилган, қўлланмалар нашр этиляпти. Ҳатто бу ишга марказий телевидение ҳам жалб этилган. Унда «Бизнинг боғимиз» махсус программа намойиш этилмоқда.

Хуллас, тошкентликлар ҳам ана шундай боғдорчилик ташкилотини тузишлари керак.

К. ГАВРИЛОВ,
Олимлар уйи қошидаги ҳаваскор-боғдорчилик секцияси раиси.

ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИДА

МУКОФОТГА ЛОЙИҚМИ?

«Тошкент трактор заводи» бирлашмасининг механика цехидан В. Горельский бригадаси ўтган ой учун пул мукофотидан маҳрум этилди.

Баъзи бировлар бу тадбирнинг одилона чора эканлигига шубҳаландилар. Бундай қараганда коллектив бошқаларга нисбатан мукофотга кўпроқ лойиқ бўлган: бир ой ичида топшириқда белгиланганидан йигирма уч комплект деталь кўп ишлаб чиқарилди.

Лекин маъмурият, партия ва касаба союз ташкилотлари вакилларидан тузилган цех комиссияси меҳнат мусобақаси якунларини диққат билан ўрганишди. Бригада иши бутунлай бошқача бўлиб чиқди. Станокчилар бир маромда ишламаганлиги ташвишлантирди: деталларнинг асосий қисми учинчи ўн кунликда тайёрланди, бу эса йиғув цехини оғир аҳволга солиб қўйди.

Қўшни участкадан В. Котогоров бошлиқ бригада мукофот олди.

Тошкент трактор заводида мукофот беришнинг бундай тартиби яқинда қарор топди. Пресслаш -пайвандлаш цехининг механика бўлими ва автомат цехи ойлик топшириқни ортиғи билан адо этганликларига қарамай бир маромда ишламаганлиги учун иккала коллектив пул мукофотидан маҳрум этилди. Бу эса одилона чора эди, чунки бир меъёрда ишламаслик бутун заводга халақит беради. Ҳар бир шундай ҳодиса бутун тракторсозларга маълум қилинмоқда: партия комитетининг қарорига мувофиқ цехларда агитаторлар шу мавзуларда суҳбатлар ўтказмоқдалар.

— Бригадаларнинг ягона наряд асосида ишлашга ўтиши туфайли, — дейди партия комитети секретарининг ўринбосари Н. Г. Белозеров, — деярли ҳамма бригадалар топшириқни ошириб бажарадиган бўлишди. Хўш, шунинг ўзи етарлими? Йўқ, етарли эмас. Энди биз моддий рағбатлантиришни янада такомиллаштириш йўлидан борамиз. КПСС Марказий Комитетининг «РСДРП иккинчи съездининг 80 йиллиги тўғрисида»ги қарорини муҳокама қилиш вақтида конкрет тадбирлар ишлаб чиқилди. Бу тадбирларда яхши, ҳалол ишлаган кишиларни рағбатлантиришни яхшилаш зарурлиги кўрсатиб ўтилди. Партия комитети коммунистларнинг фикр-мулоҳазалари ни умумлаштирди ва мусобақа якунларини чиқарувчи цех комиссияларига бир маромда ишлаш кўрсаткичини коллектив ишида асосий масала деб ҳисоблашни таклиф этди. Бу эса барча цехлар, участкалар, бригадаларнинг фаолиятига ижобий таъсир ўтказди. Йиғув конвейерларига май ойининг бошидан буён ўтган йилнинг шу ойига нисбатан анча кўп деталь тушди. (ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ ТАРОНАСИ — КОНКУРС

4. ЧОЧ ВА ШОШ— ҚАДИМИЙ ТОШКЕНТ

Тошкент тарихини биласизми?

(ШАҲАРНИНГ ПАЙДО БЎЛИШ ТАРИХИДАН ЛАВҲАЛАР)

VI. ИЛК ЎРТА АСРДАГИ БИНКАТ

VIII асрнинг биринчи ямида Ўрта Осиёда Араб халифалигининг олиб борган тўхтовсиз ҳарбий юришлари ва уларга қарши кўтарилган халқ қўзғолонлари даврида Мовароуннаҳрнинг бошқа кўпгина ўлкалари сингари Шош вилояти ҳам инқирозга юз тутди. Қадимдан ҳунармандчилик, савдо-сотиқ маркази бўлиб келган шаҳарларнинг кўпи вайрон этилиб, қолганлари ҳам анча-мунча бўшаб қолди. Конларда иш тўхтаб, суғориш тармоқлари сувсизликдан қуриб кетди. Шошнинг савдо-сотиғи, ер-сувлари ва чорвасидан ундириб олинадиган бож-хирож ва закот солиқларининг ҳажми ниҳоятда қисқарди. Ўлка кумуш конларидан хазинага тушадиган нақд нуқралар ва улардан сўқиладиган кумуш тангалар барҳам топиб, мамлакат экономикасига катта путур етди.

Шошнинг иқтисодий-сиёсий мавқеи, айниқса кумуш конлари шуҳрати кўп вақт ўтмай унинг жонланиб, ўзининг аввалги равнақини тиклаб олишга имкон берди. Шошнинг бу равнақи бир асрдан ошиқроқ давом этган халифаликнинг бевосита ҳукмронлиги тугаб, Ўрта Осиёни маҳаллий оқ суяк сулола-сомонийлар идора қила бошлаган даврига тўғри келди. Шошда сомонийлар хонадонидан бўлган Яҳё бинни Асад ва ундан кейин авлодлари хукмронлик қилдилар. Бу даврда даставвал Шошнинг лойқа босиб, сувсизликдан қуриб қолган суғориш тармоқлари тикланди.

Ўрта аср тарихчиси Табарийнинг хабар беришича, бу ишни амалга ошириш учун халифа Муътасим (833 — 842 йилларда ҳокимлик қилган) хазинадан икки миллион дирҳам маблағ ажратди. Натижада вайрон бўлган Шош шаҳарларининг бир қисми қайта тикланди. Вилоятнинг марказий шаҳри ҳисобланган қадимги Тошкент ҳам бу даврда Салор суви соҳилидаги ўзининг қадимги ўрнидан 4,5 километр шимоли-ғарбга томон силжиб, Бўзсув ва ундан бош олган Калковуз, Жарариқ ва Кўкча каналлари билан V—VI асрлардаёқ суғорилиб обод этилган территорияда янгитдан қад кўтарди. Бу янги жойда қайта барпо этилган Шош вилоятининг бош шаҳри ўрта аср араб географлари асарларида «Бинкат» ва баъзан «Маданият аш-Шош» номлари билан тилга олинади. Маҳмуд Қошғарий уни «Таркан» деган номини ҳам келтиради.

Шош шаҳарларининг номлари ва улар оралиғидаги масофалар ҳақида ёзма манбаларда келтирилган маълумотларни синчиклаб ўрганган улуғ шарқшунос олим Василий Владимирович Бартольд Шошнинг IX—XII асрлардаги пойтахти — Бинкат ҳозирги Тошкентнинг ўрнида бўлган деган фикрни биринчи бўлиб айтган эди. Тошкент шаҳрининг тарихий топографиясини ўрганган Михаил Евгенович Массон эса Бинкат Тошкентнинг айнан ҳозирги «Эски шаҳар» деб аталган қисмига тўғри келади, деб ҳисоблайди. Пойтахтимизнинг ушбу қисмида кейинги йилларда қад кўтараётган улкан қурилишлар муносабати билан кенг кўламда олиб борилаётган археологик кузатишлар ва қазиш ишлари М. Е. Массон фикрини тўла тасдиқламоқда.

Ёзма манбаларда келтирилган маълумотлар ва археологик тадқиқотлардан аниқ бўлишича, Бинкат шаҳрининг ўрни Тошкентнинг тўрт даҳаси (район)дан, асосан учтаси: Себзор, Кўкча, Бешёғоч территориясида жойлашган бўлиб, у алоҳида-алоҳида қалин деворлар билан ўраб олинган тўрт қисм: арк (ўрда), шаҳристон (шаҳарнинг асосий қисми) ҳамда ички ва ташқи рабод (микрорайон)лардан иборат бўлган. Шаҳарнинг бўйи ҳам, эни ҳам бир фарсах (6 километр) узунликка тенг бўлган.

Шаҳарнинг маркази ҳисобланган арк ва шаҳристон қисмлари ҳозирги Тошкентнинг Ҳамза ва Навоий кўчалари, Охунбобоев майдони (Чорсу), Октябрь колхоз бозори ҳамда Калинин майдони (аввалги Эски Жува) оралиғидаги территорияда жойлашган бўлиб, аркнинг умумий саҳни 1 гектар. Шаҳристоннинг майдони эса 15 гектарга тенг бўлган. Бу территория шаҳарнинг ҳозирги микрорельефида дўнглик бўлиб кўзга ташланади. Бу дўнглик шубҳасиз ўз даврида гуллаб-яшнаган Бинкат шаҳрининг вайроналаридан ҳосил бўлган маданий қатламларини ўз бағрида ҳозирги кунгача сақлаб келмоқда. Бу ердан топилган ва топилаётган моддий-маданият излари ва археологик топилмалар IX—XII асрлардаги Бинкат шаҳрининг қиёфаси, ҳунармандчилиги маданияти ва унинг атроф вилоятлар билан олиб борган савдо-сотиқ муносабатларини ўрганишда тадқиқотчилар қўлида нодир ва ниҳоятда қимматли манба бўлиб хизмат қилмоқда.

X аср ёзма манбаларда келтирилган маълумотларга қараганда, Бинкат аркининг икки дарвозаси бўлиб, улардан бири орқали шаҳристонга ва иккинчиси орқали рабодга чиқилган. Шаҳристоннинг Абул Аббос, Қаср ва Гунбаз деб аталган учта дарвозаси бўлган. Бу дарвозалардан бири шаҳристоннинг шарқий томонида бўлиб тахмин қилинишича, у ҳозирги «Ёш гвардия» театри биноси олдида жойлашган. Ғарбдан Шарққа томон шаҳарни кесиб ўтган асосий йўл шу ерда тугаган. Шу сабабли бўлса керак, дарвозадан ташқари майдонни Хадироҳ (Хад — чегара, роҳ — йўл, кўча), яъни йўлнинг охири деб юритилган. Кейинчалик бу жой халқ тилида Хадра бўлиб кетган. Шаҳристоннинг иккинчи дарвозаси эски товоқ бозорида, учинчи дарвозаси эса Чорсудаги қандолат (кейинчалик бу ер ўтин бозори)га чиқиш ерда бўлган. Бинкат ички рабодининг Хумдон, Оханин (темир қопланган) Мир (амир), Фаркон (Анҳор бўйи); Карманж, Қуйи Сахл, Рошидижак, Қуйи Хокон, Кўшки деҳқон деб аталган ўнта дарвозаси бўлган. Ташқи рабодга қалъа девори бўйлаб ўрнатилган Фаргад (Паркат), Хашкат ёки Хушкат (Яхши қишлоқ) Сандижак (Сангдизак), Оханин, Бакрдижак, Сакрак, Бофаряд номли етти дарвозалардан кирилган.

Ҳозирги кунгача машҳур бўлган Эски Жува аслида «Жуъба», яъни бозор сўзидан олинган бўлиб, Эски Жува сўзи эса қадимда шу жойда бозор бўлганидан далолат беради. Эски Жувадан шимолроқда жойлашган Саъвон маҳалласининг асли номи «Суқбон», яъни «бозор қоровули» маъносини англатган. Чунки даштдан ҳайдаб келинган отар-отар қўйлар, қорамол ва йилқиларни қўриқлаб, бозорда фаррошлик ҳамда жаллоблик қилган кишилар шу маҳаллада яшаган. Гарчи шаҳарнинг айрим номлари ҳамда ёзма манбалардаги узуқ-юлуқ маълумотлар Бинкатнинг узоқ ўтмиши ҳақида ҳикоя қилсада, бироқ унинг тарихий манзарасини бироз бўлса-да тиклаш Тошкент эски шаҳари территориясида кенг кўламда археологик тадқиқотлар олиб боришни талаб этар эди.

Тошкент зилзиласидан сўнг пойтахтимизда бошланган улкан қурилишлар муносабати билан марҳум академик Яҳё Ғуломов ташаббуси билан ташкил этилган махсус «Тошкент археологик экспедиция»си бу борада синчковлик билан тадқиқот ишларини олиб борди. Археологларимиз эски шаҳар территориясида қурилаётган ҳар бир иморат, ҳар бир иншоот ва коммуникация, пойдевор ва зовурларида кузатиш ва қазишлар ўтказиб, Тошкентнинг IX—XII аср тарихий топографиясига кўпгина ойдинлик киритдилар.

XI асрда яшаган тошкентлик муаллиф Муҳаммад Солиҳнинг «Тарихи жадидийи Тошкент» («Тошкентнинг янги тарихи») номли асарида таърифланишича, баҳор мавсумларида шаҳарнинг шимоли-ғарбий ва ғарбий дарвозалари орқали Даштиқипчоқ (Жанубий Қозоғистон)га йўналган қадимги карвон йўлининг қарийб уч фарсахлик (18 километр) масофадаги адирликларнинг бир чети сариқ, иккинчи чети қизил лолазорлар билан қопланган. Бу лолазорлар қадимул айёмдан ҳар йили баҳор мавсумида тошкентликларнинг лола сайлига чиқиб, дам олиб қайтадиган истироҳатгоҳи бўлган.

Шаҳар деворидан ташқарида, унинг жануб ва жануб-ғарб томонида жойлашган ерлар Бинкатнинг шаҳар ташқарисидаги энг серсув, ўзлаштирилиб обод этилган райони ҳисобланган. Шаҳарликларнинг боғ-роғлари, токзорлари, экин майдонлари кўпроқ шу районда бўлган. Бу район ҳозирги Самарқанд-Дарвоза, Чилонзор Оқтепаси ҳамда Чилонзор массивидаги Чўпонота, Қатортол, Қозиравот, Дўмбиравот ва Қаъни каби аҳоли яшайдиган мавзелар жойлашган территорияга тўғри келади.

Шаҳардан жанубга томон кетган катта карвон йўли Роҳикат, яъни Кат йўли ёки «Шаҳарга олиб борадиган йўл» номи билан машҳур бўлган. Бу йўл ёқасида кейинчалик ташкил топган маҳалла бизнинг давримизгача Ракат талаффузида юритилиб келмоқда. Роҳикат Чиночкат (Чинос) орқали Сирдарё бўйларига ва у ердан Дизак (Жиззах) орқали Самарқандга томон йўналган.

Шаҳарнинг шарқий томонида жойлашган Фаргад (Паркат) дарвозаси орқали чиққан йўлнинг бир тирсаги Чирчиқ дарёсининг ўнг соҳили бўйлаб ҳозирги Бўстонлиқ районига, иккинчи тирсаги дарёдан кесиб ўтиб Паркатга ва учинчи тирсаги Пскат (аслида Пасткат, яъни Қуйи қишлоқ ёки қуйи шаҳар) орқали Оҳангарон ва у ердан Фарғона водийсига томон йўналган.

Шаҳар атрофида суғориш тармоқлари ҳамда карвон йўллари бўйлаб баъзан истеҳкомли, баъзан истеҳкомсиз яланғоч катта-кичик қишлоқлар жойлашган. Бу қишлоқларнинг ҳар бири ҳунармандчиликнинг маълум бир тури бўйича ихтисослашган. Ишлаб чиқарган ўз ҳунармандчилик маҳсулотлари билан бу қишлоқлар Шошнинг ички ва ташқи савдосини жонлантирибгина қолмай, унинг иқтисодий тараққиётида ҳам муҳим роль ўйнади. Бешёғоч яқинида, Хўжааламбардор мозори биқинида жойлашган қадимги Оққўрғон, Тахтапулдаги Қоҳакота, ҳозирги «Ўртоқ» кондитер фабрикаси, ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти ўрнида бўлган қадимги Чимрабод ёки Оққўрғон, Шайхантоҳурда жойлашган, аслида Қаръядеҳ, яъни «қишлоқ» деб аталиб, сўнгра халқ тилида Қорёғди деб юритилиб кетган жойлар Бинкат шаҳри атрофидаги қишлоқлардан ҳисобланади.

Пойтахтимиз территориясида олиб борилаётган археология тадқиқотлардан маълум бўлишича, X—XI асрларда Бинкат ва унинг атрофидаги қишлоқларда кулолчилик ва шишапазлик анчамунча юқори даражада эди. Топилган турли-туман сопол буюмлар орасида сурункасига оқ рангли сир берилиб, устидан қора ёки қўнғир, баъзан нимпушти ёки нимяшил сирли бўёқлар билан турли хил геометрик нақшлар тортилган сопол идишлар: норин товоқлар, коса ва нимкосалар, қаймоқдон ва тақсимчалар, лаган ва чироқлар ҳамда давотдон (сиёҳдон)лар ўз даврининг ажойиб сервизи ҳисобланади. Топилган сопол буюмлар орасида баъзан ичи ёки ҳошиясига арабча куфа хати билан яхши ниятли сўзлар битилган, афсонавий парранда ёки биронта жонли мавжудод тасвири чизилган идиш-товоқлар айниқса диққатга сазовордир. Шубҳасиз, бу идишлар нозик дидли, кибр ҳаволи шаҳар аъёнларининг юқори табақа вакилларига мансуб бўлган харидорларга мўлжалланган. Бинкатнинг қадимги кулоллари ёш болаларни ҳам эсдан чиқаришмаган. Улар учун сополдан от, туя, қўчқор, хўроз каби сопол ҳайкалчалар ясаб, байрам кунлари уларга тортиқ этганлар.

Бинкатнинг X— XI аср ҳунармандчилигига оид нодир ашёвий топилмалар «Олмазор» массивида қайд этилган қадимги шишапазлик устахонаси қолдиқларидан кавлаб олинди. Улар орасида тиниқ сариқ, нимяшил, зангори, тўқ пушти, жигаррангли шиша буюмлар: графинлар, бокаллар, кружкалар, флакончалар, кўзачалар, кимёвий идишчалар, бешик асбобларидан тўвак ва сумаклар бўлиб, уларнинг сиртига рельефли, ботиқ ўйма ва қабартма нақшлар берилган. Бу ранго-ранг шиша идишларнинг шаклларидан тортиб, уларга берилган турли хилдаги нақшлар X—XI асрларда Бинкат шишапазлари Самарқанд, Бухоро ва Ахсикат шаҳарлари усталаридан қолишмайдиган даражада ҳунар ва маҳоратга эга бўлганларидан далолат беради.

Ёзма манбаларда келтирилган маълумотлар ҳамда археологик тадқиқотларга кўра, Шош вилояти ва унинг пойтахти — Бинкат айниқса X—XI асрларда равнақ топди. Шаҳар бу даврда вилоятнинг йирик ҳунармандчилик ва савдо марказига айланди. Бу даврда Бинкатдан қурол-яроғлар, темир ҳамда мис буюм ва асбоблар, ёғочдан ясалган асбоб ва ускуналар, эгар ва жабдуғлар, ип ва ипак газламалар, жойнамоз ва чойшаблар, игна ва пичоқлар, устки кийимлар, пойафзаллар, чодирлар ва бошқа хил турли-туман ҳунармандчилик маҳсулотлари ҳамда узоқ мамлакатлардан келтириладиган моллар четга, жумладан Қозоғистонга чиқарилган.

X аср номаълум муаллифи томонидан ёзилган «Худуд ал-олам» («Оламнинг чегаралари») номли географик асарида «Чоч —бу катта вилоят, халқи жанговар ва саҳийдир. У ерда камон ва ўқ-ёй ясалади. Бинкат Чочнинг пойтахти ҳисобланади. Бу катта шаҳар, айни вақтда подшонинг қароргоҳидир» — деб таърифлаган. Шошда ясалган камон ўша вақтларда бутун Шарқда «Камони Шоший» номи билан машҳур бўлиб, у узоққа отилиши ва нишонга аниқ бориб тегиши билан Шарқ муаллифларининг асарларида таърифланган.

Бинкатнинг IX—XI асрлардаги равнақи шубҳасиз, аввало шу даврда бутун Ўрта Осиёда содир бўлган иқтисодий ва ижтимоий тараққиёт билан чамбарчас боғлиқ бўлиб, унга араб халифалигининг сиёсий ҳукмронлиги инқирозга учраши ва бу ўлкада сомонийларнинг бирмунча марказлашган маҳаллий феодал давлати ташкил топилиши унга катта туртки бўлди. Худди шу вақтларда пойтахтимиз ўзининг қадимги Чоч ва Шош, илк ўрта асрлардаги Бинкат номлари билан бир қаторда Тошкент деб юритила бошлади.

Абдулаҳад МУҲАММАДЖОНОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси археология институтининг директори, тарих фанлари доктори.

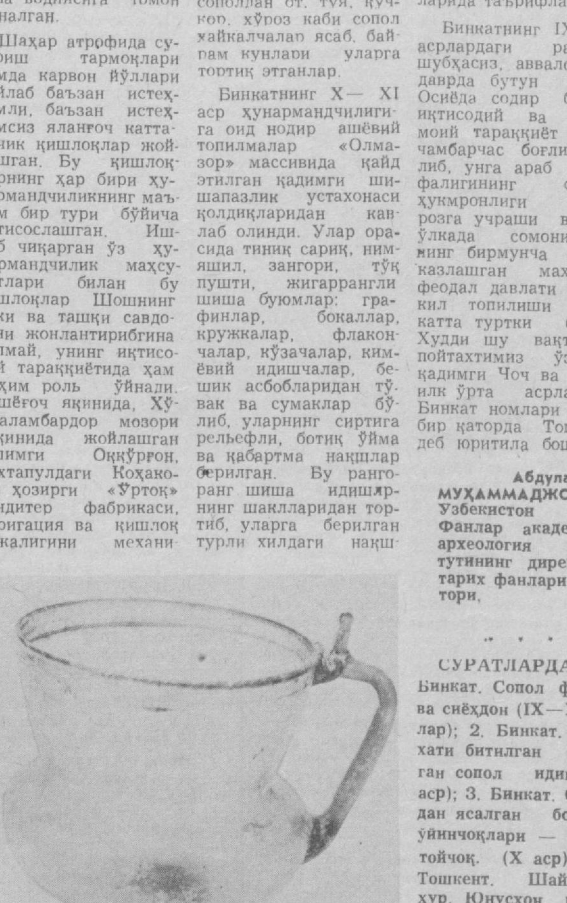

* * *

СУРАТЛАРДА: 1. **Бинкат. Сопол фонарь ва сиёҳдон (IX—X асрлар); 2. Бинкат. Куфо хати битилган сирлаган сопол идиш (X аср); 3. Бинкат. Сополдан ясалган болалар ўйинчоқлари — туя ва тойчоқ. (X аср); 4. Тошкент. Шайхантоҳур, Юнусхон мақбараси олдидаги археологик қазишлар пайти тасвирланган; 5. Бинкат. Ҳаворанг шиша идиш (X аср).**

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

Қимматли тажриба

СОФИЯ. Жебел аграр-саноат комплексида қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштириш учун маҳаллий ресурслардан фойдаланиш соҳасида қимматли тажриба тўпланди. Бу ерда ер ости иссиқ сув манбалари негизида теплица хўжалиги ташкил қилинган бўлиб, у ҳар йили помидорнинг турли навларидан уч марта ҳосил олиш имконини беради.

Болгариянинг жанубидаги тоғли ерда жойлашган Жебел қишлоғи қишлоқ хўжалик экинларини етиштириш учун деярли ҳеч қандай шароит бўлмаган хўжаликлар қаторига киради. Тоғнинг тик ёнбағирларида буталаргина ўсади, тошлар орасида эса онда-сонда ўт-ўлан униб чиқади. Лекин бу ўлка минерал сув манбаларининг кўплиги билан диққатга сазовордир. Комплекс мутахассисларининг диққат-эътиборини ана шу манбалар ўзига жалб этди. Бу ерда булоқ суви иссиқлиги цельсий бўйича 34 градусдир. Ер ости суви билан иситиладиган гулзорлар барпо этиш ғояси шу тариқа вужудга келди ва амалга оширилмоқда.

ИРРИГАЦИЯ САМАРАДОРЛИГИ

БЕЛГРАД. Мостар шаҳри яқинида жойлашган серҳосил районда мелиорация ишлари ўтказилгандан кейин қишлоқ хўжалик экинлари етиштириш қарийб беш баравар ошади. Бу ерда узум, сабзавот, мева ва тамаки етиштириш учун аъло даражада шарт-шароит мавжуд. Бироқ, сув тошқинлари тез-тез бўлиб турганлиги сабабли майдонларга деярли ишлов берилмайди. Келгусида мазкур районда селдан ҳимоя тўғонлари, сув омборлари, насос станциялари ва бошқа ирригация иншоотлари қуриш мўлжалланмоқда.

Мелиорация ишларини ўтказиш —Югославия агросаноат комплексини ривожлантириш узоқ муддатли планининг муҳим таркибий қисмидир. Мамлакатда бир қанча улкан ирригация системалари, жумладан, Дуна— Тиса—Дунай каналлар тармоғи ҳозирнинг ўзидаёқ қуриб битказилди. Бу эса 1,5 миллион гектар экинзорни об-ҳаёт билан таъминлаш ва айни вақтда салкам 900 минг гектар майдонни сув тошқинидан ҳимоя қилиш имконини берди.

ШИФОБАХШ ГИЁҲЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШГА БАҒИШЛАНИБ

ГАВАНА. Куба пойтахтида медицинада шифобахш гиёҳлардан фойдаланишга бағишланган миллий симпозиум очилди. Симпозиумда врачлар, фармакологлар, биологлар, ботаниклар, агрономлар ва бошқа мутахассислар иштирок этмоқдалар.

Улар халқ табобатида фойдаланиладиган кўпгина шифобахш ўт-ўланларни чуқур ўрганиш ва улардан кенг кўламда фойдаланиш зарурлигини уқтириб ўтдилар. Жумладан, тропик папай мевасидан олинадиган қимматли модда — папан ишлаб чиқаришни саноат негизига ўтказиш тўғрисидаги доклад катта қизиқиш уйғотди.

Куба кўплаб доривор ўт-ўланлар етиштириш учун қулай шарт-шароитга эга. Бундай ўтлар бир қанча мамлакатларга, жумладан Совет Иттифоқига экспорт қилинмоқда.

ФОТОКАЛЕЙДОСКОП

Япониядаги «Касио компьютер компани» компанияси жаҳонда энг жажжи телевизор сотишни мўлжалламоқда. Унинг вазни 350 грамм, бўйи ва узунлиги 8 ва 11,8 сантиметр. Бу янги жажжи телевизор ҳатто хотин-қизлар сумкасига ҳам бемалол жойлашади.

ТАСС фотохроникаси.

МОЦАРТГА БАҒИШЛАНДИ

ПРАГА. Бу ерда бўлиб ўтган санъат ходимлари халқаро конференцияси инсониятнинг бебаҳо бойлиги — Моцарт музикасига бағишланди.

Конференцияда жаҳондаги 15 мамлакат, шу жумладан Совет Иттифоқи вакиллари иштирок этишди. «Прага баҳори» Халқаро музика фестивали программасига мувофиқ ўтказилган бу конференцияда буюк композиторнинг ҳаёти ва ижоди тўғрисидаги докладлар ҳамда ахборотлар тингланди.

ҚИСҚА ХАБАРЛАР

УЛАН-БАТОР. МХР Буюк халқ хурали Президиуми Совет— Монголия дўстлик жамиятини Сухэ-Батор ордени билан мукофотлади. Жамият совет ва монгол халқлари ўртасидаги қардошларча дўстликни ҳар томонлама ривожлантириш ва мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшганлиги учун, ташкил этилганлигининг 25 йиллиги муносабати билан ана шу юксак давлат мукофотига сазовор бўлди.

* * *

БРЮССЕЛЬ. Бельгияда ишсизлик ҳамон юқори даражада турибди. Шу йилнинг май ойи ўрталарида мамлакатда тамоман ишсиз сифатида расмий рўйхатга олинган камида ярим миллион киши бор, деб хабар қилади иш билан таъминлаш масалалари билан шуғулланувчи миллий бошқарма. Бу эса меҳнатга яроқли жами аҳолининг 12 процентидемакдир.

Беш юз минг кишидан иборат ишсизлар армиясидан 160 мингдан кўпроғи 25 ёшга ҳам тўлмаган йигит ва қизлардир.

* * *

ДАМАШҚ. Исроил босиб олган араб территорияларининг аҳолиси босқинчиларга қаршилик кўрсатишни давом эттирмоқдалар.

Бу ерга келаётган хабарларга қараганда, Иордан дарёсининг ғарбий соҳилидаги Хусан қишлоғи районида араб деҳқонлари билан арабларга тегишли ер участкаларини зўравонлик билан босиб олишга уринган Исроил мустамлакачилари ўртасида тўқнашув юз берган. Босқинчи маъмурлар армия соқчиларининг ёрдами билангина «тартиб ўрнатиш»га муваффақ бўлган.

ВАФА. Ахборот агентлигининг хабар қилишича, Исроил ҳарбий судлари кейинги вақтларда босиб олинган территорияларда оккупация режимига қарши авж олган оммавий норозилик намойиши қатнашчиларини жазоламоқда. Иордан дарёсининг ғарбий соҳилида «бузғунчилик фаолияти учун» айби билан неча ўнлаб кишилар қамоққа ташланди.

* * *

НЬЮ-ЙОРК. БМТ қароргоҳида давом этаётган иқтисодий ва социал кенгаш баҳорги сессияси нуфусга оид жаҳон конференциясини ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди.

ИШСИЗ КИШИЛАР

НЬЮ-ЙОРК. Америкадаги жуда кўп ишсизлар қаторига яқин кунларда АҚШ коллеж ва университетларини битириб чиқувчи ёшлар қўшилади. Матбуотнинг ёзишича, дипломли ёш мутахассисларнинг деярли ярми шу йил ишга жойлаша олмайди.

Яқинда Америка Эн-Би-Си телекомпаниясининг мухбири борган Канзас университетида ҳам аҳвол ана шундай. Шу йил баҳорда университетни битириб чиқадиган йигит ва қизлардан қарийб 1,8 минг киши ишсиз қолиши мумкин. «Ҳозирги вақтда битириб чиқувчиларимизга талаб жуда кам»,— деб тан олади университет вакили Ф. Мэйдас.

ТО

СПРАВКАЛАР БЮРОСИ

ХАТЛАРГА ЖАВОБ БЕРАМИЗ

Н. МАДРИМОВ: Мен ҳунар-техника билим юртини тамомлаб йўлланма билан заводга ишга юборилган эдим. Ҳозир заводда токарь вазифасида ишлаяпман. Айтингчи, мен ёш мутахассис сифатида навбатсиз уй-жой билан таъминланишим мумкинми?

Жавоб: Меҳнат қонуни асосларининг 80— 81- моддаларига кўра олий ва ўрта махсус ўқув юртининг тўла курсларини битириб комиссия йўлланмаси билан ишга юборилган ёшлар ўқиш битганидан сўнг уч йил мобайнида ёш мутахассис ҳисобланиб, турар жой билан таъминланадилар.

Сиз келтирган мисолга кўра ҳунар-техника билим юртини битиргандан кейин ишлаётган ишчиларни навбатдан ташқари турар жой (квартира) билан таъминлаш қонунда кўрсатилмаган.

* * *

Ф. АБДУРАҲМОНОВА: Мен пенсияга чиқишим олдидан колхозчи бўлиб 15 йил ишладим. 10 йил мактабда фаррош бўлиб ишладим. Ҳозир 9 фарзанднинг онасиман. 25 йил ишлаганимга қарамасдан 28 сўм билан 53 ёшда пенсияга чиқдим... Шу тўғрими?

Жавоб: Хатингизнинг мазмунига қараганда сизга колхозда ишлаганлигингиз учун эмас, мактабда ишлаганингиз учун, кўп болалигингизни ҳисобга олиб (бештадан ортиқ бола туғиб ва уларни тарбиялаганлигингиз учун) 50 ёшдан бошлаб тўлиқ бўлмаган иш стажи тартибида пенсия тайинлашган. Колхозда ишлаган вақтингизни иш стажига қўшмай қонунга хилоф равишда иш тутишмаган.

* * *

Б. ЭШМУРОДОВА: Мен 1972 йилдан буён республика ветеринария лабораториясида санитарка бўлиб ишлаб келардим. Касал бўлиб шифохонада ётиб чиққанимдан кейин штат қисқаргани сабабли ишдан бўшатганларини маълум қилишди. Мен кўп болали онаман. Ишхонамизда мендан камроқ ишлаганлар ва бир киши икки штатли ишни бажарувчилар борлигига қарамасдан, менга бирорта бошқа иш таклиф қилмасдан бўшатиб юборишлари мумкинми?

Жавоб: Ўзбекистон ССР меҳнат қонунлари кодексининг 42-моддасига асосан корхона, муассаса ва ташкилотда ходимлар сони ёки штати қисқартирилган тақдирда меҳнат унумдорлиги ва малакаси юқорироқ бўлган ишчи ва хизматчиларга, меҳнат унумдорлиги ва малакаси бир хил бўлган тақдирда эса оилали (қарамоғида 2 ва кишидан кўпроқ киши бўлган) ишчи ва хизматчиларга: оиласида мустақил иш ҳақи олувчи бошқа киши бўлмаган шахсларга мазкур корхона, муассаса ва ташкилотда узлуксиз меҳнат стажи кўпроқ бўлган ходимларга, мазкур корхонада меҳнатда майиб бўлган ёки касб касаллигига учраган шахсларга, ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўрта махсус ўқув юртларида ўз малакасини ошираётган ходимларга, уруш инвалидларига ҳамда ватанимизни немис-фашист босқинчиларидан ҳимоя қилишда ҳалок бўлган ёки бедарак йўқолган ҳарбий хизматчилар ва партизанларнинг оила аъзоларига, ихтирочилар ва рационализаторларга ўз ишида қолиш учун имтиёзли ҳуқуқ берилади.

Маъмурият штат қисқартирилиши натижасида ишдан бўшаётган ходимга бошқа иш таклиф қилиши шарт! Агар ходим бошқа ишга ўтиб ишлашга рози бўлмасагина ишдан бўшатиш ҳақида буйруқ чиқариш мумкин.

А. ҲАСАНОВ,
юрист.

● ФАН ВА ТЕХНИКА ИЗЛАНИШЛАРИ

СОВУҚ УСУЛДА ПАЙВАНДЛАШ

Иккита қисадиган ключ трубаларни бир-бирига бириктиришда электр билан пайвандлаш ва газ билан пайвандлаш ўрнини жуда яхши боса олади. Латвия Давлат университетининг олимлари ўтказган экспериментлар шуни кўрсатди.

Учлари бир-бирига қаттиқ зичланган ва бир-бирига нисбатан бир-икки марта бурилган икки қувур шу қадар маҳкам бирикадики, уларни ҳатто икки тонна куч билан ҳам ажратиб бўлмайди! Шундай синашда қувурлардан бири ёрилиб кетди-ю, лекин чоки бутунлигича қолди. Қувурлар қаттиқ қиздирилди, муздек сувга солинди, улардан газ, электр токи, суюқлик ўтказилди, лекин чок барибир бешикаст қолаверди. Бундай метод ҳар хил металларни пайвандлашга имкон беради. Масалан, одатда мис билан алюминийнинг бирикиши қийин. Аммо совуқ усулда пайвандлашда бу иш ҳеч гап эмас.

Совуқ усулда пайвандлаш кучли пресслар бўлишини талаб қилмайди. Рангли металларни бириктиришда эса унга тенг келадиган пайвандлаш усули йўқ. Бу иш учун керакли ускуна ҳам мураккаб эмас: қисадиган иккита ключ билан соддагина станок бўлса кифоя.

Ажрамайдиган бирикмалар яратиш янги усулининг имкониятлари жуда катта.

Бугунги кундаёқ Донецк яқинида темир йўл устидан электр линиясини монтаж қилувчилар шу усулни қўлламоқдалар. Улар электровоз симларини бир-бирига совуқ усулда пайвандламоқдалар.

(ТАСС).

СОЯНИНГ ЯНГИ НАВЛАРИ

Ўзбекистон шоличилик илмий-тадқиқот институтида яратилган соянинг районлаштирилган янги «Дўстлик» деган нави бу йил баҳорда Тошкент области далаларидан жой олди. Янги нав мўл ҳосил — гектаридан 350 центнер кўк масса ва 32 центнер дуккакли экинлар ҳосилини беради. Соянинг «Дўстлик» нави Тошкент, Самарқанд, Сурхондарё ва Сирдарё областларида районлаштирилди.

Институтда дуккакли экинларнинг бошқа истиқболли навлари ҳам яратилди. Булар орасида озиқ-овқат мақсадлари учун мўлжалланган «Юлдуз» навли соя ҳам бор.

(ЎзТАГ).

ТОШКЕНТ ЛЕКТОРЛИК МАҲОРАТИ ВА НОТИҚЛИК САНЪАТИ УНИВЕРСИТЕТИ ТИНГЛОВЧИЛАРИ ДИҚҚАТИГА

25 май соат 17 да ўзбек тилида халқаро мавзуда лекция ўқувчи лекторлар тайёрлаш факультетида «Халқаро аҳвол тўғрисидаги лекцияга қандай тайёргарлик кўриш ва уни ўқиш керак» мавзуида фалсафа фанлари кандидати, доцент **С. А. Йўлдошев** лекция ўқийди.

26 май соат 17 да лекторлик маҳорати ва нотиқлик санъати факультетида «КПСС XXVI съезди коммунистик тарбияда адабиёт ва санъат ролининг ошиб бориши тўғрисида» мавзуида лекция ўтказилади.

Лектор — филология фанлари доктори, профессор **Л. П. Қаюмов.**

2-лекция: «Лекциянинг ишлаб чиқариш коллективи ҳаёти билан алоқаси».

Лектор — фалсафа фанлари кандидати, доцент **Ф. П. Ким.**

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

28 МАЙ СОАТ 16.00 ДА
29 МАЙ СОАТ 13 ВА 16.00 ДА

ЎЗБЕКИСТОН ЁШ ЭСТРАДА ИЖРОЧИЛАРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

КОНЦЕРТДА Бутуниттифоқ ва халқаро конкурслар лауреати, Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети мукофотининг лауреати МАНСУР ТОШМАТОВ, Бутуниттифоқ телевизион конкурси лауреатлари МАЛИКА АЛИМОВА ва ЛЕОНИД МАКЕЕВЛАР қатнашадилар.

«САНЗАР» РОК ГРУППАСИ ВА ЁШЛАР ЦИРК КОЛЛЕКТИВИ ИШТИРОК ЭТАДИ.

Касса соат 10 дан 20.00 гача ишлайди.

Олдиндан билет сотиш кассаси ишламоқда.

Концертдан тушган маблағ тинчлик фондига берилади.

«ТАШКУЛЬТТОРГ»НИНГ 1-МАГАЗИНИДА

23, 26 МАЙ КУНЛАРИ

ЧЕЛЯБИНСК РАДИО ЗАВОДИ ИШЛАБ ЧИҚАРГАН РАДИОТОВАРЛАРИНИНГ

САВДО-КЎРГАЗМАСИ ЎТКАЗИЛАДИ

«РОССИЯ-101-СТЕРЕО» МУЗИКА МАРКАЗИНИ СОТИБ ОЛСАНГИЗ БИР ЙУЛА БИР НЕЧТА РУЗҒОР ВА РАДИО АППАРАТУРАЛАРИНИ ХАРИД ҚИЛИШ ТАШВИШИДАН ОЗОД ҚИЛАДИ. Ушбу марказ таркибига стереопроигрыватель, овоз кучайтиргич, кассетали магнитофон киради.

«Россия-101-стеоре» музика марказига қўшиб иккита акустик колонка (Югославияда ишлаб чиқарилган, стерео) ёки 4 та (Ҳиндистонда ишлаб чиқарилган, квадро) колонкасини харид қилиш мумкин.

Музика марказидаги созлаш ва тўлқинга тўғрилаш электрон мосламалари, барча программалардаги шовқин манбаларини четлатиш, стрелкали индикаторлар ундан фойдаланишга қулайлик яратади.

«Россия-321-стерео» элкетрофони магнитофон ёзувларини амалга ошириш, магнитофон ёки магнитофон мосл«ма ёрдамида магнитофон ёзувларини эшиттириш, шунингдек радио эшиттириш тармоқларидаги моноёзувларни тинглаш имконини беради.

ХАРИДОРЛАР ЭҲТИЁЖИНИ УРГАНИШ МАҚСАДИДА САВДО-КЎРГАЗМАСИ ТУГАГАНДАН СЎНГ.

26 МАЙ КУНИ ХАРИДОРЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ БЎЛАДИ.

Савдо-кўргазмаси кунлари радио товарларини танлаш вақтида завод вакилларининг малакали консультацияларини олиш мумкин.

Магазинда Сиз харид қилган товарларни уйга етказиб бериш учун бўлим ташкил этилади.

САВДО-КЎРГАЗМАСИ КУНЛАРИ СОТИЛГАН ТОВАРЛАРНИНГ КАФОЛОТ МУДДАТИ 6 ОЙГА УЗАЙТИРИЛАДИ.

Магазин адреси: Тошкент шаҳри, Киров кўчаси, 27-уй.

Магазиннинг иш соатлари —10.00 дан 20.00 гача. Танаффус — 14.00 дан 15.00 гача.

ПОРТРЕТ ФОТО

СИЗНИНГ ИСТАГИНГИЗГА КЎРА ЛЕНИН КЎЧАСИ, 73-уйда ЖОЙЛАШГАН 5-ФОТОСАЛОН ПОРТРЕТЛИ ФОТОИНГИЗНИ ЯСАБ БЕРАДИ.

СПРАВКАЛАР УЧУН ТЕЛЕФОН 56-43-53.

ФОТОПОРТРЕТЛАРНИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШДАН ХАБАРИНГИЗ БОРМИ?

Фотосалонда бу иш билан ҳам таниишингиз мумкин. Шу ерининг ўзида Сиз расмга ўхшатиб ишланган фотоларга, альбом ва виньеткаларга, буюртмачининг тексти тилла суви юритиб ёзилган альбомларга буюртма беришингиз (калькуляцияга бинoan), «Тошкент — 2000 ёшда» адресли папкасини сотиб олишингиз мумкин.

Эски фотосуратлар янгилаш учун қайтадан суратга олинади, уларга ранг берилади.

«ФОТОРЕКЛАМА» КОМБИНАТИ.

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

«СТРОЙРЕМБИТ» ТОШКЕНТ ШАҲАР БОШҚАРМАСИ

ҚУЙИДАГИ ИШЛАРГА БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БАРЧА ТУРДАГИ БЎЁҚЧИЛИК ИШЛАРИГА (ДЕВОРЛАРГА ЮҚОРИ СИФАТЛИ САЙҚАЛ БЕРИШ, ДЕРАЗА ВА ЭШИКЛАРНИ БЎЯШ ДЕВОРЛАРГА ГУЛЛИ ҚОҒОЗ ЁПИШТИРИШ, ПАРКЕТ ПОЛЛАРНИ ТЕКИСЛАБ САЙҚАЛ БЕРИШ

Буюртмалар қуйидаги адресда қабул қилинади: Тошкент шаҳри, Пилла кўчаси, 141-уй. (17-«а»-автобуснинг сўнгги бекати, 6, 13-троллейбусларнинг «Крупская номли санаторий» бекати).

ИСИТИШ ПЕЧЛАРИГА ГАЗ УТКАЗИШ ИШЛАРИГА, БУ ҲОЛДА УЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ ҲУҚУҚИ УЧУН АКТ ҲАМ БЕРИЛАДИ; ТОМГА ШИФЕР ЁТҚИЗИШ ИШЛАРИ.

Бу ишларга буюртмалар қуйидаги адресда қабул қилинади: Тошкент шаҳри, Лангар кўчаси, 161-уй (7, 16-трамвайларнинг «Пахта» бекати). Телефон 44-29-75).

АГВ-80 ВА КЧМ ҚОЗОНЛАРИНИ ЎРНАТИШ ЙЎЛИ БИЛАН ИСИТИШ СИСТЕМАЛАРИНИ МОНТАЖ ҚИЛИШ ҲАМДА БОШҚА ТУРДАГИ САНИТАРИЯ-ТЕХНИКА ИШЛАРИ.

Бу хилдаги ишларга буюртмалар қуйидаги адресда қабул қилинади: Тошкент шаҳри, Алиев кўчаси, 72-уй (29-трамвайнинг «Алиев кўчаси» бекати; 23, 26, 61-автобусларнинг «Садат» бекати. Телефон 96-75-90);

БАРЧА ТУРДАГИ УМУМҚУРИЛИШ ИШЛАРИГА БУЮРТМАЛАР ҚУЙИДАГИ АДРЕСДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ: Тошкент шаҳри, Уйғур кўчаси, 678-уй. (110, 118, 134, 135-автобусларнинг «Тақачи» бекати).

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
206-ШАҲАР ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисослар бўйича
1983-84 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

«С» категориясидаги (3-классли) ҳайдовчи ҳуқуқини олиш билан автокранчилик, автомобиллар ремонти бўйича слесарь, бульдозер, скрепер, прицепли грейдер машинисти, сувоқчи-бўёқчи, дурадгор, слесарь-сантехник, электр пайвандчи, электрослесарь.

Ўқиш муддати — 6 ой, 1 йил, 2 йил, 3 йил.

8-10 синф ҳажмида маълумотли, 15 ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар ҳамда Совет Армияси сафларидан запасга бўшатилганлар қабул қилинадилар.

Машғулотлар группаларнинг комплектланишига кўра ва 1 сентябрдан бошланади.

1 йил муддат билан ўқийдиган слесарь-сантехник, электрослесарь, электр пайвандчи ихтисосидаги ўқувчиларга ойига 65 сўм миқдорида стипендия; қолган ихтисосдагиларга ўқувчиларга ойига 30 сўмдан стипендия тўланади.

Ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида барча ўқувчиларга ишлаганиш иш ҳақининг 50 процентини тўланади.

3 йил муддат билан ўқийдиган ўқувчилар уч маҳал овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар.

Ўқиш муддати меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини барча битирувчилари Тошкентдаги В. П. Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига ишга юбориладилар.

Билим юртига ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак:

директор номига ёзилган ариза, аттестат ёки 8-синфни тугатганлиги тўғрисида гувоҳнома, характеристика, справкалар: медицина (286-форма), турар жойидан; 6 та фотосурат (4х5 см.).

Бизнинг адрес: Тошкент шаҳри, Октябрь райони, Хуршид кўчаси, 83-уй (44, 47-автобуслар, 10-троллейбуслар; 10, 23, 27-трамвайларнинг «Лабзак» бекати). Телефон 41-38-22.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА—24/V да **Пётр Биринчи**, 25/V да **Оламнинг яратилиши**.

К. С. СТАНИСЛАВСКИЙ НОМИДАГИ ҚОРАҚАЛПОҚ ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ДРАМА ВА КОМЕДИЯ ТЕАТРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ — 24/V да **Геростратни унутинг**, 25/V да **Келинлар қўзғолони** (Ҳамза номли ўзбек давлат академик драам театри биносида).

КИНО

24 МАЙДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«НИКОҲСИЗ УҒИЛ» — Санъат саройи (катта зал, 18.30, 20.45; кичик зал, 17, 19.30, телефон 44-21-74), **Чайка** (18.30, 21.00, телефон 77-06-20), **Нукус** (18.30, 21.00, телефон 46-70-69), **Қозоғистон** (17, 20.00, 18. 21.00, телефон 35-24-92).

«ТРЮКЧИ» — Фестиваль (ёзги, 21.40, телефон 32-78-02).

«ЧЕГАРАДАН УТИШ» — Тошкент Советининг 50 йиллиги номли (жуфт соатларда, телефон 78-47-25).

«ОТА-ОНАЛАР ТАНЛАБ ОЛИНМАЙДИ» — Восток (жуфт соатларда, телефон 91-14-61), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87).

«ҲАММАСИ БОШҚАЧА БУЛИШИ МУМКИН ЭДИ» — Москва (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Хива** (21.40, телефон 32-78-02), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«ТУЕНА» — Искра (жуфт соатларда, телефон 39-14-59), **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ИККИ КИШИЛИК ВОКЗАЛ» — К. Ёрматов номли (17, 20.00, 18, 21.00, телефон 24-22-66). **Янгиобод** (18.30, 21.00).

«БУЙРУҚ: УТ ОЧИЛМАСИН», «БУЙРУҚ: ЧЕГАРАДАН УТИЛСИН» — Тинчлик (18.30, 21.00, телефон 53-86-07).

«ПОЛИЦИЯ КОМИССАРИ ВА КИЧКИНТОЙ», «РЕВАНШ» — Мир (17. 20.00, телефон 91-08-30).

25 МАЙДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«НИКОҲСИЗ УҒИЛ» — Санъат саройи (катта зал, 11, 13.30, 16, 18.30, 20.45; кичик зал, 12, 14.30, 17, 19.30, телефон 44-21-74), **Чайка** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 77-06-20), **Нукус** (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 46-70-69), **Қозоғистон** (11, 14, 17, 20.00, 12, 15, 18, 21.00, телефон 35-24-92).

«ТРЮКЧИ» — Фестиваль (ёзги, 21.40, телефон 32-78-02).

«ЧЕГАРАДАН УТИШ» — Тошкент Советининг 50 йиллиги номли (жуфт соатларда, телефон 78-47-25).

«ОТА-ОНАЛАР ТАНЛАБ ОЛИНМАЙДИ» — Восток (жуфт соатларда, телефон 91-14-61), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги номли** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87).

«ҲАММАСИ БОШҚАЧА БУЛИШИ МУМКИН ЭДИ» — Москва (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Хива** (21.40, телефон 32-78-02), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«ТУЕНА» — Искра (жуфт соатларда, телефон 39-14-59), **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«ИККИ КИШИЛИК ВОКЗАЛ» — К. Ёрматов номли (11, 14, 17, 20.00; 12, 15, 18, 21.00, телефон 24-52-66).

«БУЙРУҚ: УТ ОЧИЛМАСИН», «БУЙРУҚ: ЧЕГАРАДАН УТИЛСИН» — Тинчлик (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00, телефон 53-86-07).

«ПОЛИЦИЯ КОМИССАРИ ВА КИЧКИНТОЙ», «РЕВАНШ» — Мир (11, 14, 17, 20.00, телефон 91-08-30).

«УЙГА» — **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

ШАҲАР АЛОҚА ТАШКИЛОТЛАРИГА

симли эшиттириш аппаратларига хизмат кўрсатиш бўйича электр механиклар ва техникларни, ремонт бўйича алоқа электр монтёрларни ва радиоэшиттириш линиялари эксплуатацияси бўйича алоқа электр монтёрларини, меҳнат ҳақи—вақтбай, радиоэшиттириш точкаларини ўрнатиш ва ремонти бўйича алоқа электр монтёрларини; меҳнат ҳақи —ишбай.

Линиялар эксплуатацияси бўйича алоқа электр монтёрларига қўшимча 50 процент маош тўлаш йўли билан кенгайтирилган зоналарга хизмат кўрсатишга рухсат берилади; алоқа хўжалиги нормаларининг бўйича нормаловчи-инженерларни,

КОРХОНАЛАРДА МУКОФОТ ПУЛИ ҲАМ ТЎЛАНАДИ.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинг: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона ишга жойлаштириш бўйича марказий пунктга ва Тошкент шаҳар район ижроия комитетлари ҳузуридаги инспекторларга.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълим давлат комитети
139-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1983 — 84 ўқув йили учун

8—10 СИНФНИ ТАМОМЛАГАН ЁШЛАРНИ ЎЗБЕК ВА РУС ГРУППАЛАРИГА

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ЗАРГАРЛИК — 1,5 — 3 йил, чиннига гул солиш — 3 йил, ЧИННИНИНГ ШАКЛИНИ ТАЙЁРЛОВЧИ — 1 — 3 йил, ЧИННИНИ САРАЛОВЧИ — 1 — 3 йил, СЛЕСАРЬ-МЕХАНИКЛАР, ЭЛЕКТОМОНТЁРЛАР — 1— 3 йил.

БИЛИМ ЮРТИГА 15 ВА УНДАН КАТТА БЎЛГАН 8 — 10 СИНФНИ БИТИРГАН ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўқиш муддати 8 синф маълумотига эга бўлган ёшлар учун 3 йил.

Ўқишга қабул қилинганлар бош-оёқ кийим ва уч маҳал иссиқ овқат билан таъминланадилар. 10-синфни тамомлаган ёшлар учун ўқиш муддати 1 — 1,5 йил бўлиб стипендия берилади, ишлаб чиқариш практикаси вақтидаги иш ҳақининг 50 проценти тўланади.

Билим юртини битирганларга ўрта маълумот ҳақида ҳамда танланган мутахассислиги бўйича диплом берилади.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар олий ўқув юртига имтиёзли қабул қилинадилар.

Билим юртида ўқиган муддати узлуксиз меҳнат стажига киради.

Билим юртида заргарлик ҳунарини ўрганган ўқувчилар Тошкент заргарлик заводига, чиннникорлик ҳунарини ўрганган ўқувчилар Тошкент чинни заводига ишга жойлаштирилади.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: директор номига ариза, туғилганлик ҳақида гувоҳнома, маълумоти ҳақида гувоҳнома, турар жойидан справка, медицина справкаси (286-форма), расм 3х4 см. (6 дона). таржимаи ҳоли мактабдан характеристика, ота-онасининг иш жойидан справка.

Билим юртининг адреси: Тошкент шаҳар, Сағбон кўчаси, 17-тупик, 4-уй. Телефон: 44-30-07, (38, 59, 76, 116-автобусларнинг «Қўштут» бекати/.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
ТОШКЕНТ ШАҲАР 46-КЕЧКИ СМЕНАЛИ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1983—84 ўқув йили учун
қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Радиотелемеханик — ҳақ тўланадиган группа телефонист, шаҳар телефон тармоғи линия ва абонентлик шахобчалар электромонтёри, почта юкларини ташиш оператори, почта вагони бошлиғининг ёрдамчиси. Стипендия—56 сўм; ковшарловчи-кабелчи. Стипендия 56—75 сўм.

Телефонистликка (қизлар) 8—10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар 16 ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади, шаҳар телефон тармоғи линия ва абонентлик шахобчалари электромонтёри, ковшарловчи-кабелчи, почта юкларини ташиш оператори ва почта вагонлари бошлиғининг ёрдамчиси ихтисосига 8—10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган 17 ёш ва ундан катта ёшдагилар қабул қилинади.

Тошкент шаҳрида ва Тошкент областида (Тошкент шаҳрида ишлаш ҳуқуқи билан биргаликда ҳолда) **пропискага эга бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.**

Телефонистлар, линия ва абонентлик шахобчалари электромонтёрлари, ковшарловчи-кабелчилар учун ўқиш муддати — бир йил, почта юкларини ташиш оператори, почта вагонлари бошлиғининг ёрдамчилари учун —6 ой.

Машғулотлар 1 сентябрдан ва группаларнинг тўлишига қараб бошланади.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар зарур: билим юрти директори номига ариза, таржимаи ҳоли, турар жойидан справка, медицина справкаси (286-форма), 4 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмида), 10 синфни тугатгани тўғрисида аттестат, 8 синфни тугатгани тўғрисида гувоҳнома ёки 9 синф учун табель.

Адрес: 700015, Тошкент шаҳри, Ленин райони, Кафанов кўчаси, 51-уй (8, 9 ,10, 24-трамвайлар; 39-автобуснинг «Кафанов кўчаси» бекати; 2, 3, 22, 55, 80-автобусларнинг «Госпиталь бозори» бекати). Телефон 56-58-87.

Ёниш чиқиндилари мўриларга чиқадиган газ приборларидан фойдаланувчи граждонлар ва уйларда хусусий мулк сифатидаги ҳуқуқдан фойдаланиб яшаётган граждонлар

ДИҚҚАТИГА!

«ТАШГАЗ» ШАҲАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

МАЪЛУМ ҚИЛАДИКИ,

1983—84 йилги иситиш мавсумига тайёргарлик кўриниши муносабати билан мўрилар ва газ приборларининг вентиляция каналлари планли равишда район бўйича—Ленин, Октябрь, Акмал Икромов, Куйбишев, Чилонзор районларида Тошкент шаҳар ДПО печкачи-мўри тозаловчилари томонидан, шунингдек Киров, Сергели, Фрунзе, Собир Раҳимов ва Ҳамза районларида

«ТАШСТРОЙРЕМБИТ» ХЎЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ УЧАСТКА ХОДИМЛАРИ ТОМОНИДАН ОММАВИЯ КЎРИКДАН ЎТКАЗИЛАДИ

Мўриларни текшириш, профилактика ва ремонт қилиш масалалари юзасидан турар жойлардаги районлар бўйича шунингдек —Тошкент шаҳар ДПОсига—Тошкент шаҳри, Красновосточная кўчаси, 114-уй, «Ташстройрембит» хўжалик ҳисобидаги участкасига — Тошкент шаҳри, Алиев кўчаси, 72-уй — мурожаат қилиш мумкин.

Мўриларнинг фойдаланишга яроқли экани ҳақида актлар райгазларга ўз вақтида етказиб берилмаган ҳолларда, 1983 йил 1 ноябридан сўнг ёниш чиқиндилари мўриларга чиқадиган газ приборлари район-эксплуатация хизмати ходимлари томонидан огохлантирилмасдан узиб қўйилади.

Тошкент шаҳар социал таъминот бўлимининг

ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1983-84 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

хунар-техника билим юрти қуйидаги мутахассисларни тайёрлайди: приёмник ва телевизорларни ремонт қилувчи механик, пойабзалчи, секретарь-машинистка, тикувчи, халқ хўжалиги тармоқларида ва социал таъминот соҳасида ишлаш учун бухгалтер.

Ўқиш муддати — 10 ой.

Билим юртига 16 ёш ва 45 ёшгача бўлган инвалидлар, шунингдек ёши 16 дан 20 гача бўлган инвалидларнинг фарзандлари ҳамда боқувчисини йўқотган оилаларнинг шу ёшдаги аъзолари қабул қилинади.

Ўқувчилар 30 сўм стипендия билан таъминланадилар.

Аризаларга қуйидаги ҳужжатларни қўшиб топшириш лозим: маълумот ҳақида ҳужжат, туғилиш гувоҳномаси, турар жойидан справка, шаҳар ёки район социал таъминот бўлимининг йўлланмаси, медицина ҳақида справка (286-форма), инвалидлар ВТЭК справкасига меҳнат тавсияномасини илова қилади), 2 дона сурат.

Ўқувчилар ётоқхона билан таъмин қилинмайди.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ (якшанбадан ташқари) **СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.**

ЎҚИШ 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри Ўқчи кўчаси, 107 «а»-уй, 5-корпус, Пеньков тупиги (2, 7 14-троллейбусларнинг «76-мактаб», «Халқлар дўстлиги» метро станцияси (Кино уйи ёнида).

ТВ

24 МАЙ— СЕШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

17.55 Москва Давлат симфоник оркестри чалади. 18.20 «Келажак ҳақида суҳбат». МДУ студентларининг СССР геология министри Е. А. Козловский билан учрашуви. 18.35 СССР халқларининг ёзги VIII Спартакиадаси. Баскетбол. Хотин-қизлар. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Инсон ва қонун». 20.00 С. Рахманинов. Фортепьяно ва оркестр ижроси учун 1-концерт. 20.30 «Анднинг қоқ юрагида». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси. 21.30 «Время». 22.05 СССР халқ артисти М. Биешу концерти. 23.15 «Спорт ҳафталиги». 23.45 «Дунё воқеалари».

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

18.30 Янгиликлар. 18.45 «Комсомол майдони». Телевизион ҳужжатли фильм. 19.10 «Мэрцишор» XVII музика фестивалининг концерти. Кишинёвдан олиб кўрсатилади. 20.05 «Даҳлсиз сўқмоқлар бўйлаб». Телевизион ҳужжатли фильм. 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45 «Ўсимликлар олами». 21.30 «Время». 22.05 «Бизнинг умумий дўстимиз». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси (Буюк Британия). 1-серия.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

17.45 Кўрсатувлар программаси. 17.50 Мактабгача ёшдаги болалар учун. «Сўз кетидан сўз келар» (такрорий). 18.10 «Қувноқлар даврасида». 18.40 «Миллионлар ленинча университети». Меҳнат тарбиясининг актуал масалалари. 19.05 БМТнинг атроф-муҳит бўйича программаси. Тошкентда профилактик токсикологиядан халқаро ўқув курслари. 19.30 «Ахборот» (рус.). 19.45 «Тонг куйчиси». Катталар учун мультфильмлар. 20.30 «Ахборот». 20.50 Островский номли Тошкент театр ва рассомчилик институти студентларининг концерти. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Пилла—бойлигимиз». 22.20 П. Телегенов. «Бир фожиа изидан». Телеспектакль премьераси. 2-серия. 23.15 Янгиликлар.

II

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 Абитуриентлар учун. Физика. 19.05 Ўқитувчи экрани. Мактабда адабиёт ўқитиш самарадорлигини оширишда метод бирлашманинг роли. 19.35 «Яшнаган ер». Телевизион фильм. 19.55 Янгиликлар. 20.15 «Актёрлар ва роллар». Я. Абдуллаева. 21.30 МТ II.

25 МАЙ ЧОРШАНБА

Марказий телевидениенинг «Восток» программаси

9.00 «Время». 9.40 Мультфильмлар: «Ўрмондаги ёнғоқлар кимники?», «Олачипор филча ҳақида.» 10.00 «Контрол полоса». Бадиий фильм. 11.15 «Саёҳатчилар клуби». 12.15 Янгиликлар. 15.00 Янгиликлар. 15.20 Африка озодлиги кунига. Кинокўрсатув. 16.00 «Экран дўстларни чорлайди». 16.50 «А. Н. Островский пьесаларининг қаҳрамонлари». 2-кўрсатув. 17.45 «Мен —бугун ва эртага». Белгород области мактаб ўқувчилари ҳақида.

18.30 «Партия ҳақида ҳикоялар». Партиянинг туғилиши. 19.15 «Дунё воқеалари». 19.30 «Москва май ойида». Кинолавҳа. 19.35 «Чорасизлик сиртмоғи». Ривожланган капиталистик мамлакатларда ишсизлик проблемаси ҳақида. 19.55 Р. Шчедрин асарлари. 20.10 «Қасос», Телевизион бадиий фильм премьераси (Афғонистон, 1983 йил). 21.30 «Время». 22.05 СССР халқларининг ёзги VIII Спартакиадаси. Баскетбол. Хотин-қизлар. 22.45 «Дунё воқеалари». 23.00 «Олам кинокамера кўзгусида». Кўрсатувни сиёсий шарҳловчи И. Фесуненко олиб боради.

Марказий телевидениенинг иккинчи программаси

9.00 Эрталабки гимнастика. 9.15 «Аслида ўзи ким». Илмий-оммабоп фильм. 9.35 ва 10.35 музика. 6-синф. С. Прокофьев. «Золушка» балети. 10.05 ва 13.55 Немис тили. 11.05 «Қизил китоб» нималар ҳақида ҳикоя қилди». 1-кўрсатув. 11.35 ва 12.40 Умумий биология. 9-синф. Эволюциянинг замонавий назарияси. 12.05 «Ота-оналар, Сизлар учун». 13.10 И. С. Тургенев. Ҳаёти ва ижоди саҳифалари. 14.25 Ҳунар-техника билим юртларида нимага ва қандай қилиб ўргатишади. 14.55 «Звездочет» телевизион журнали. 15.40 К. Маркс, Ҳаёт ва кураш босқичлари. 16.25 Янгиликлар.

18.30 Янгиликлар. 18.45 «Дарё орти — чегара». Телевизион ҳужжатли фильм. 19.00 «Қишлоқ янгиликлари». 20.00 «Ҳамдўстлик». 20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 21.00 Сув полоси бўйича халқаро турнир. Руминия —СССР терма командалари. Тбилисидан олиб кўрсатилади. 21.30 «Время». 22.05 «Бизнинг умумий дўстимиз». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси. 2- ва 3-сериялар.

Ўзбекистон телевидениесининг программалари

I

11.25 Кўрсатувлар программаси. 11.30 Болалар учун фильм. «Бу осонликча бўлмайди». 12.05 «Авлодлар». Телевизион фильм. 12.35 П. Телегенов. «Бир фожиа изидан». Телеспектакль. 2-серия.

18.00 Кўрсатувлар программаси. 18.05 «Маша ва Жушча». «Эчки ва уч эчки боласи». Қўғирчоқ фильмлар. 18.30 Африка озодлиги кунига. «Интернационал дўстлик клуби». 19.00 «Озиқ-овқат программаси —халқ фаровонлигининг асоси» (рус.). 19.30 «Ахборот» (рус). 19.45 Ленин ва СССР Давлат мукофотларининг лауреати, Ўзбекистон халқ шоири Ғафур Ғулом туғилган куннинг 80 йиллигига бағишланган концерт. А. Навоий номли Давлат академик Катта театридан трансляция пайтида ёзиб олинган. 20.30 «Ахборот». 20.50 Ленин ва СССР Давлат мукофотларининг лауреати, Ўзбекистон халқ шоири Ғафур Ғулом туғилган куннинг 80 йиллигига бағишланган концертнинг давоми. 21.30 Москва. «Время». 22.05 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги. 22.20 П. Телегенов. «Бир фожиа изидан». Телеспектакль премьераси. 3-серия. 23.15 Янгиликлар.

II

18.05 Кўрсатувлар программаси. 18.10 Абитуриентлар учун. Математика. 19.10 Тошкентнинг 2000 йиллигига. «Октябрликлар» (рус.). 19.40 «Балиқ ҳақида». Телевизион фильм. 20.00 Янгиликлар. 20.20 «Бахтли бўлай деб». Телевизион бадиий фильм. 21.30 МТ II.

Марказий илмий қишлоқ хўжалик кутубхонаси коллективи кутубхона ходими О. Х. Нигмоновга рафиқаси

Мафура НИҒМОНОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон ССР Молия министрлигининг Тошкент молия техникуми коллективи ишлаб чиқариш практикаси мудири М. Т. Юсуповга онаси

Зуҳра АЛИМАТОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

4 ТОШКЕНТ ОҚШОМИ БЕТ.

«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ» («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000, Тошкент—ГСП. Ленин кўчаси, 41, Телефонлар: секретариат — 33-57-02; бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 32-53-83; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги—32-57-83; совет қурилиши ва ҳуқуқ—32-54-19; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари 32-53-10; адабиёт ва санъат — 32-56-81; ахборот — 33-28-95; спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик ишлари—32-55-32; хатлар — 32-29-70; эълонлар бўлими — 33-81-42; нашриёт диспетчери — 32-78-94; нашриёт телефон станциясининг навбатчилари — 33-90-50.

24 МАЙ, 1983 й. Р-07216. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонасида офсет усулида босилган. Тошкент шаҳри. Б-2015. ИНДЕКС 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10